

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: **N 6208 – Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management mezinárodního obchodu**

Mauritius – na cestě k prosperitě

Mauritius – On the Way to Prosperity

BP – EF – KEK – 2010 01
Alena Gaudlová

Vedoucí práce: Ing. Kocourek Aleš, Ph.D., katedra ekonomie
Konzultant: prof. Ing. Fárek Jiří, CSc., katedra ekonomie

Počet stran: 59 Počet příloh: 0

Datum odevzdání: 7. května 2010

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne 7. května 2010

Alena Gaudlová

Poděkování

Na tomto místě chci srdečně poděkovat rodině a přátelům za podporu během celé doby studia, dále zaměstnancům Technické univerzity v Liberci za pomoc a ochotu při řešení jakýchkoli potíží a zejména vedoucímu této práce, panu Ing. Aleši Kocourkovi, Ph.D.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá státem Mauritius a jeho cestou k blahobytu, jak jistě napovídá název. Mou snahou bylo komplexně zanalyzovat dočasný vývoj, současnou situaci a předpokládaný trend.

První kapitolu mojí bakalářské práce jsem věnovala mauritijské historii, politickému stavu a obyvatelstvu. Druhá kapitola nabízí pohled do ekonomiky státu – vývoj HDP, jeho strukturu a informace k jednotlivým sektorům ekonomiky. Ve třetí kapitole jsem se zaměřila na dlouhodobý vývoj zahraničního obchodu a obchodní bilanci ZO za rok 2009. V této analýze za rok 2009 nabízím k prostudování teritoriální a komoditní strukturu importu a exportu. Čtvrtou kapitolu jsem vyhradila pro srovnání Mauritiu se Somálskem a s Jihoafrickou republikou.

Klíčová slova

Ekonomika státu, hrubý domácí produkt, obchodní bilance, primární sektor, rozvojová pomoc, rozvoj ekonomiky, sekundární sektor, terciární sektor, zahraniční obchod.

Annotation

This bachelor work is consider with the State Mauritius and his way to prosperity, how the tittle says. I tried to complexly analyse its previous development, acutal situation and supposed trend.

I dealt with mauritian history, political situation and population in the first chapet of my bachelor work. Second chapter offers a view of development of GDP, his structure and information about each sector of economics. I aimed at long-term development (1985-2009) and balance of foreign trade (only in2009) in the next chapter. I offer teritorial and comodital structure of import and export in analysis from 2009. I appropriated fourth chapter to Mauritius's comparison with Somalia and South Africa.

Key Words

Development aid, foreign trade, gross domestic product, national economy, economy development, primary sector, secondary sector, tertiary sector, trade balance.

Obsah

Seznam zkratk	9
Seznam tabulek	11
Seznam obrázků	12
1. Úvod	13
2. Historie a obecné informace o Mauritiu	14
2.1 Základní informace	14
2.2 Historie	15
2.2.1 Nizozemské období (1598-1710)	15
2.2.2 Období Francouzů (1715-1810)	16
2.2.3 Britské období (1810-1968)	16
2.2.4 Ústavní vývoj	17
2.3 Obyvatelstvo	18
3. SOUČASNÁ EKONOMIKA STÁTU	21
3.1 Úvodní informace k ekonomice Mauritiu	21
3.2 Hrubý domácí produkt	22
3.3 Rozdělení sektorů ekonomiky	24
3.4 Primární sektor	25
3.4.1 Zemědělství	25
3.5 Sekundární sektor	28
3.5.1 Zpracovatelský sektor	28
3.6 Terciární sektor	29
3.6.1 Sektor hotelů a restaurací	29
3.6.2 Finanční zprostředkování	31
3.6.3 Informační a komunikační technologie (ICT)	32
3.7 Budoucnost ekonomiky Mauritiu	33
3.7.1 Podnikatelský index 2010 – Světová banka	33
3.7.2 Vznikající sektory	33
3.7.3 Investiční příležitosti	34
4. Zahraniční obchod	36
4.1 Zahraniční obchod v průběhu let 1985–2009	36

4.2 Celková hodnota obchodu a obchodní bilance 2009	37
4.3 Vývoz.....	38
4.3.1 Celkový vývoz.....	38
4.3.2 Vývoz podle SITC	38
4.3.3 Vývoz podle země určení.....	39
4.4 Dovoz.....	40
4.4.1 Celkový dovoz.....	40
4.4.2 Dovoz podle SITC	41
4.4.3 Hlavní dodavatelské země.....	41
4.5 Obchod s regionálními organizacemi	42
5. Srovnání Mauritiu s vybranými africkými státy	44
5.1 Somálsko	44
5.1.1 Základní informace.....	44
5.1.2 Historie a současná situace.....	44
5.1.3 Obyvatelstvo.....	45
5.1.4 Ekonomika	45
6. Závěr.....	54
Seznam použité literatury.....	56

Seznam zkratek

ACP	Země Afriky, Karibiku a Tichomoří (<i>African, Caribbean and Pacific countries</i>)
AIDS	Nemoc selhání lidské imunity (<i>Acquired Immune Deficiency Syndrom</i>)
aj.	a jiné
ANC	Africký národní kongres (<i>African National Congress</i>)
CIA	Ústřední zpravodajská služba (<i>Central Intelligence Agency</i>)
CIF	Obchodní podmínka: náklady, pojištění a přepravné (<i>cost, insurance, freight</i>)
COMESA	Společný trh pro východní a jižní Afriku (<i>Common Market for Eastern and Southern Africa</i>)
ČR	Česká republika
č.	číslo
EU	Evropská unie (<i>European Union</i>)
FOB	Obchodní podmínka: vyplaceně na loď (<i>free on board</i>)
HDP	Hrubý domácí produkt
HIV	Virus selhání lidské imunity (<i>Human Immunodeficiency Virus</i>)
ICT	Informační a komunikační technologie (<i>Information and Communications technology</i>)
IOC	Komise Indického oceánu (<i>Indian Ocean Comission</i>)
IOR-ARC	Sdružení pobřežních států Indického oceánu pro regionální spolupráci (<i>Indian Ocean Rim-Association for Regional Cooperation</i>)
JAR	Jihoafrická republika
LBOI	Pevninský oceánský průmysl (<i>Land-Based Ocean Industry</i>)
MCCI	Mauritijská obchodní a průmyslová komora (<i>Mauritian Chamber of Commerce and Idrustry</i>)

MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
PPP	Parita kupní síly (<i>Purchasing Power Parity</i>)
SADC	Společenství pro rozvoj jihoafrického regionu (<i>Southern African Development Community</i>)
SITC	Standardní mezinárodní obchodní klasifikace (<i>Standart International Trade Classification</i>)
TFG	Prozatímní federální vláda (<i>Tentative federal government</i>)
TUL	Technická univerzita v Liberci
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný
USA	Spojené státy americké (<i>United States of America</i>)
USD	Americký dolar (<i>United States Dollar</i>)
ZO	Zahraniční obchod

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Obyvatelstvo	18
Tabulka 2 – Vzdělání	19
Tabulka 3 – Zaměstnanost.....	19
Tabulka 4 - Zaměstnanost podle odvětví	20
Tabulka 5 – Ekonomiky s vyššími-středními příjmy (abecedně seřazeno)	21
Tabulka 6 – Směnné kurzy v letech 2005-2008	22
Tabulka 7 – HDP v čase.....	23
Tabulka 8 – Sektorový příspěvek k HDP v základních cenách.....	23
Tabulka 9 – Zemědělský sektor: Přidaná hodnota zemědělství (v miliardách rupií)	25
Tabulka 10 – Roční míra růstu zemědělství (v procentech).....	25
Tabulka 11 – Poměr zemědělství na HDP (v procentech)	26
Tabulka 12 – Zemědělská produkce (mimo cukr).....	27
Tabulka 13 – Zpracovatelský sektor	28
Tabulka 14 - Turismus	30
Tabulka 15 – Země podílející se na mauritijském cestovním ruchu.....	31
Tabulka 16 – Finanční zprostředkování.....	32
Tabulka 17 – Informační a komunikační technologie	33
Tabulka 18 – Zahraniční obchod v průběhu let 1985–2009 (v milionech rupií).....	37
Tabulka 19 – Vývoz jednotlivých komodit (v milionech rupií).....	38
Tabulka 20 – Hlavní trhy Mauritiu (v milionech rupií).....	39
Tabulka 21 – Dovoz do rozvojových trhů afrického regionu	40
Tabulka 22 – Dovoz jednotlivých komodit.....	41
Tabulka 23 – Hlavní dodavatelské země Mauritiu (v milionech rupií)	42
Tabulka 24 – Obchod s regionálními organizacemi	43
Tabulka 25 – Srovnání HDP Somálsko a Mauritius.....	46
Tabulka 26 – Srovnání HDP Jihoafrická republika a Mauritius	51

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa Mauritiu	14
Obrázek 2: Poměr jednotlivých sektorů na HDP.....	24
Obrázek 3: Hlavní země vývozu Mauritiu	40
Obrázek 4: Hlavní dodavatelské země.....	42
Obrázek 5: Podíl jednotlivých sektorů na HDP, rok 2005 (v procentech).....	46
Obrázek 6: Složení obyvatelstva	49
Obrázek 7: Úřední jazyky v Jihoafrické republice	50
Obrázek 8: Podíl jednotlivých sektorů na jihoafrickém HDP	52

1. Úvod

Tématem mojí bakalářské práce je Mauritius a jeho prosperita. Snažila jsem se podat ucelený obraz mauritijského vývoje – co se týče historie, ekonomiky a zahraničního obchodu.

V kapitole první jsou k nalezení základní údaje o Mauritiu, jeho historie a současný politický stav. Dále jsem do ní zahrнула i informace o obyvatelstvu – konkrétně vývoj obyvatel, vzdělání populace a zaměstnanost, respektive nezaměstnanost.

Ve druhé kapitole jsem se věnovala mauritijské ekonomice. Dozvíme se v ní o prováděných reformách a vizi do budoucna. V této části dále nabízím k prostudování vývoj hrubého domácího produktu a jeho strukturu, dále podrobné informace o primárním (zemědělství bez i včetně cukru), sekundárním (zpracovatelský průmysl) i terciárním (sektor hotelů a restaurací, finančního zprostředkování, informačních a komunikačních technologií) sektoru. Do třetí kapitoly jsem uvedla i to, jak Světová banka spolupracuje a podporuje Mauritius. Na závěr této kapitoly jsem uvedla nově vznikajícími sektory a investiční příležitosti (obnovitelné zdroje energie, zelená datová centra, aj.).

Ve třetí kapitole se zaměřuji na zahraniční obchod státu Mauritius. Charakterizuji v ní vývoj ZO v letech 1985–2009, přibližuji celkovou hodnotu obchodu a obchodní bilanci za rok 2009. Zkoumám teritoriální a komoditní strukturu vývozu i dovozu a zmiňuji zahraniční obchod s regionálními organizacemi ACP, SADC a COMESA.

Poslední kapitolou je Srovnání Mauritiu s vybranými africkými státy. K porovnání jsem vybrala Somálsko a Jihoafrickou republiku. Oba tyto státy mají své specifické problémy ústící z jejich ekonomického a politického vývoje. Na srovnání jsem chtěla ukázat, jak moc záleží na celkové situaci a historii státu (tzn. všechno souvisí se vším).

2. Historie a obecné informace o Mauritiu

2.1 Základní informace

Mauritius, oficiálně Mauritijská republika (République de Maurice, Republic of Mauritius) je ostrovní stát, který náleží k světadílu Afrika a nachází se v západní části Indického oceánu, asi 900 km východně od Madagaskaru. Tvoří ho větší ostrov Mauritius (1 757 km²) a několik menších ostrovů: Rodrigues, Agalena a Cargades Carajos.

Obrázek 1: Mapa Mauritiu

Zdroj: [3]

Mauritius je parlamentní republikou stejně jako Česká republika. Hlavou státu je prezident, od roku 2003 je to Sir Anerood Jugnauth. Správně se republika Mauritius dělí do devíti oblastí: Port Louis, Pamplemousses, Riviere du Rempart, Flacq, Grand Port, Savanne, Riviere Noire, Plaines Wilhems a Moka.

Hlavní město je Port Louis se zhruba 160 tisíci obyvateli z celkového počtu 1 234 042 (údaj z roku 2008). Mezi další velká města patří Beau-Bassin/Rose-Hill (95 tis.), Vacoas/Phoenix (93 tis.), Quatre-Bornes (75 tis.), Curepipe (75 tis.).

Úředním jazykem je angličtina. V běžné řeči se však užívá i francouzština, kreolština, hindština a jazyky urdu, hakka a bhojpuri. [2, 4, 8]

2.2 Historie

Ostrov zůstal po dlouhou dobu nepoznaný a neobydlený. Nejspíš byl objeven arabskými námořníky během středověku a na mapách byl zaznamenán okolo roku 1500, jak dokazuje arabské jméno *Dina Arobi*. Prvním Evropanem, který na ostrově přistál, byl zřejmě portugalský námořník Domíno Fernandez Pereira, bylo to kolem roku 1511. Dalším návštěvníkem ostrova se stal jiný portugalský námořník, Don Pedro Mascarenhas, který dal jméno Mascarenes skupině ostrovů dnes známých jako Mauritius, Rodrigues a Réunion.

Portugalci však stejně jako Arabové ostrov využívali jen občasně jako zásobovací stanici, kde čerpali pitnou vodu na cestě do Indie. Jelikož na ostrovech pro ně nic dalšího zajímavého nebylo, dlouho zde nezůstali.

2.2.1 Nizozemské období (1598-1710)

V roce 1598 se na ostrov vylodila nizozemská flotila pod vedením admirála Wybranda van Warwycka a pojmenovala ostrov „Mauritius“, na počest prince Maurice van Nassau, panovníka Holandska.

Až roku 1638 zde byla založena první stálá základna. Kolonie žila převážně z bezohledné těžby ebenového dřeva, částečně také z plantáží cukrové třtiny přivezené z Jávy. První nizozemské osídlení trvalo pouze 20 let. Proběhlo několik dalších pokusů, ale nikdy nebyly dost silné k vyprodukování zisku, navíc je sužovali další problémy v podobě cyklónů, přemnožených škůdců a přetrvávajícího sucha. Nizozemci opouští Mauritius roku 1710.

2.2.2 Období Francouzů (1715-1810)

Holandský opuštěný ostrov se stal francouzskou kolonií v září 1715, kdy zde přistál Guillaume Dufresne d'Arsel a využil vzácnost tohoto místa jako přístavu na cestě do Indie. Pojmenoval ho *Isle de France*, ale Francouzi ho vnímali pouze jako kolonii.

Až od roku 1735, kdy na ostrov dorazil nejslavnější francouzský guvernér Mahé de La Bourdonnais, se *Isle de France* konečně efektivně rozvíjel. Začalo velmi rychlé osidlování. Byli sem zavlečeni otroci z Madagaskaru a z africké pevniny. Francouzi otevřeli námořní základnu a loděnice, zakládali kávovníkové, bavlníkové plantáže a rozmáhalo se pěstování cukrové třtiny.

Od roku 1715 do roku 1767 byl ostrov pod správou francouzské Východoindické společnosti. Poté až do roku 1810 byl pod vedením úředníků pověřených francouzskou vládou. Výjimkou bylo období během francouzské revoluce, kdy se obyvatelům podařilo vytvořit vládu prakticky nezávislou na Francii.

Během napoleonských válek se stal *Isle de France* základnou, odkud francouzští korzáři pořádali úspěšné útoky na britské obchodní lodi. Útoky pokračovaly do roku 1810, kdy se silná britská expedice zmocnila ostrova. Podle pařížské smlouvy z roku 1814 byl *Isle de France*, s dřívějším názvem Mauritius, postoupen Velké Británii, spolu s ostrovy Rodrigues a Seychely.

2.2.3 Britské období (1810-1968)

Britská správa, která vznikala s Robertem Farquharem na pozici guvernéra, začala s rychlými sociálními a ekonomickými změnami. Jednou z nejvýznamnějších událostí bylo zrušení otroctví v roce 1835. Plantážníci dostali odškodnění 2 miliony liber za ztrátu svých otroků, kteří sem byli dovezeni během francouzské okupace z Afriky a Madagaskaru.

Zrušení otroctví mělo významný dopad na sociálně-ekonomické a demografické oblasti. Plantážníci přivezli laciné indické a zčásti čínské pracovní síly. Bylo totiž potřeba nových

lidí na stále se rozrůstajících plantážích cukrové třtiny, které ve svém největším rozsahu pokrývaly 90 % zemědělsky využitelné plochy.

Pěstování cukrové třtiny dostávalo velkou podporu a ostrov vzkvétal především díky exportu cukru do Anglie. Ale na konci 19. století postihla Mauritius ekonomická krize (jedenak ztratil na důležitosti jako přístav na cestě do Asie díky otevření Suezského průplavu r. 1869 a jedenak klesaly ceny cukru – hlavního vývozního artiklu Mauritiu).

V roce 1968 opustili Mauritius i Angličané, kteří pomohli Mauritiu tím, že zde po sobě zanechali úzké obchodní vztahy s Evropou, Indií a jižní Afrikou, což bylo pro nezávislý Mauritius velice výhodné.

2.2.4 Ústavní vývoj

V roce 1825 byla poprvé ustanovena Rada vlády na ústavní rovině. Od roku 1886 bylo zavedeno volební právo, zpočátku však s takovými restrikcemi (jen osoby v určitých příjmových skupinách nebo vlastníci půdy), že se voleb roku 1909 zúčastnila jen 2 % populace. Zásadní průlom nastal v roce 1948, kdy po letech vleklých jednání o liberálnější správě, bylo volební právo rozšířeno na všechny osoby starší 21 let, které prošly jednoduchým testem gramotnosti. Později byla Rada vlády nahrazena Legislativní radou složenou z 19 členů volených, 12 členů jmenovaných guvernérem a tří členů z úřední moci, která se poprvé sešla 1. září 1948.

Roku 1957 byl zaveden ministerský systém a dne 9. března 1959 se konaly všeobecné volby. Hlasování proběhlo poprvé na základě všeobecného volebního práva pro dospělé a počet voličů se zvýšil na 208 684.

V roce 1965 se konala poslední ústavní konference, která otevřela Mauritiu cestu k dosažení nezávislosti. Po všeobecných volbách v roce 1967 přijal Mauritius novou Ústavu a nezávislost byla vyhlášena dne 12. března 1968. O 24 let později, tedy 12. března 1992, získal Mauritius status republika. [1, 2, 25]

2.3 Obyvatelstvo

Četné pohyby populace v 18., 19. a na začátku 20. století vytvořily na Mauritiu unikátní směsici různých ras, kultur a zvyků. Evropané, Afričané, Indové a Číňané vytvořili rasově pestrout společnost, kde se setkávají rozličné kultury a tradice a kvetou pospolu v míru a harmonii.

Společnost začala růst pod francouzským vedením v 18. století. Od roku 1735, kdy byla populace okolo 1 000 lidí, vzrostla na téměř 20 000 v roce 1767, o deset let později při sčítání lidu měl Mauritius již přes 33 000 obyvatel (z toho 85 % otroků).

Když Britové v roce 1835 zrušili otroctví, zastavil se počet na 100 tisících. Počet obyvatel rapidně stoupl s příchodem indických zemědělců. Mezi lety 1835 a 1865 přibýlo asi 200 tisíc zemědělců. Na přelomu 19. a 20. tisíciletí populace vzrostla na 371 tisíc a v roce 1944 se zastavila na 419 tisících. Po druhé světové válce byl růst populace velice prudký, z části díky velkému *baby-boomu* a z části díky poklesu úmrtnosti dětí.

Tempo přirozeného přírůstku, které v 60. letech činilo okolo 3 %, značně pokleslo společně s kampaněmi o plánovaném rodičovství a také díky lepšímu vzdělání týkajícímu se této problematiky. Během posledních deseti let populace rostla průměrným tempem 1,1 % ročně. V roce 2008 byl celkový počet obyvatel Mauritijské republiky odhadován na 1 234 042. [25]

Tabulka 1 - Obyvatelstvo

Obyvatel	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Celkem	1 211 302	1 219 208	1 227 075	1 234 042
Hrubá míra porodnosti (v ‰)	14,9	13,8	13,2	12,7
Úmrtnost (v ‰)	7	7,3	6,8	7,1
Sňatečnost (v ‰)	18,4	18,5	18,6	17,8

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Jak je možné vidět v tabulce č.1, úmrtnost kolísá okolo 7 ‰ a hrubá míra porodnosti rok od roku klesá. V roce 2008 se dostala na hodnotu 12,7 ‰, což by logicky mělo mít za následek úbytek obyvatel, na Mauritiu ovšem populace přibývá. Lze předpokládat, že ostrov Mauritius mnozí lidé považují za ráj na zemi, chtějí zde trávit svůj život, a proto na ostrově přistěhovalců přibývá.

Pro zajímavost je v tabulce uvedena i sňatečnost, která za poslední roky poprvé v roce 2008 klesla pod 18 %. Z čehož lze soudit, že i na Mauritiu se rozšiřuje celosvětový trend v podobě *single* života.

Tabulka 2 – Vzdělání

Vzdělání	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Základní	118 737	116 513	114 404	114 007
Střední	106 805	111 027	112 981	112 995
Přípravné kurzy	9 366	9 903	9 071	8 011
Pomaturitní: zapsaní studenti	13 397	15 464	15 880	17 372

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

V tabulce č.2 se nachází údaje o vzdělávání ve státě Mauritius. Ačkoliv ubývá dětí, které zasedají do lavic základních škol, počet studentů středních, vysokých a vyšších odborných škol nadále roste, z čehož jasně vyplývá, že mauritijské obyvatelstvo se chce vzdělávat a expandovat i v jiných odvětvích, než je zpracovatelský a zemědělský průmysl.

Tabulka 3 – Zaměstnanost

Zaměstnanost (v tisících)	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Pracovních sil (mauritijských)	542,5	548,4	548,9	559,4
Muži	349,6	351,4	353,6	355,6
Ženy	192,9	197	195,3	203,8
Zaměstnanost (mauritijská)	490,6	498,6	502,1	519
Zaměstnanost (cizinců)	16,6	16,7	21,6	24
Celková zaměstnanost	507,2	515,3	523,7	543
z toho: muži	338,5	340,5	347,1	355,7
: ženy	168,7	174,8	176,6	187,3
Nezaměstnanost	51,9	49,8	46,8	40,4
Muž	20,2	19,2	18,6	14,6
Žena	31,7	30,6	28,2	25,8
Míra nezaměstnanosti (%)	9,6	9,1	8,5	7,2

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Z tabulky č.3 lze vyčíst, že celková zaměstnanost v roce 2008 činila 543 000 obyvatel. Z toho bylo zaměstnaných 519 tisíc mauritijské národnosti a zbylých 24 tisíc pozic obsadili cizinci. Oproti rokům 2005-2007 je jasný postup kupředu v případě zaměstnávání cizinců. V tomto ohledu je rozdíl mezi rokem 2005 a 2008 téměř 7 500 pracovníků. Mohlo by se zdát, že kvůli vzrůstající tendenci zaměstnávání cizinců budou o práci přicházet občané Mauritiu, ale po prostudování vývoje v letech 2005-2008, je zřejmé, že i v této části zaměstnanosti dochází k nárůstu.

Tabulka 4 - Zaměstnanost podle odvětví

Zaměstnanost v odvětvích (v tisících)	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Zemědělství	48,6	47,9	47,3	46,8
Cukr/Celková zaměstnanost (v %)	3,8	3,7	3,5	3,4
Mimo cukr/Celková zam. (v %)	5,9	5,9	5,8	5,6
Zemědělství/Celková zam. (v %)	9,7	9,6	9,3	9,0
Zpracovatelský průmysl	120,1	120,9	122,5	122
Zam.ve zpr.prům./celková zam. (v %)	24,8	23,7	23,5	23,4
Elektřiny a vody	3	3	3	3,1
Stavebnictví	47,2	48,4	49,7	52,5
Velkoobchod a maloobchod	76,6	78,8	78,4	80,8
Hotel a Restaurant	30,9	31,6	32,1	36,1
Doprava, skladování, komunikace	36,5	36,9	37,4	39,2
Finanční zprostředkování	8,8	9,4	10,6	12,5
Realitní a obchodní činnosti	20	21,1	24,7	28,4
Veřejná správa, obrana, soc. zabezp.	39,4	39,6	39,1	39,6
Vzdělávání	27,1	28,4	28,8	29,3
Zdraví a sociální péče;	15	15	15,6	16,4
Ostatní služby	33,7	34	34,3	36,1

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Míra nezaměstnanosti ve sledovaných letech 2005-2008 postupně klesá. Z tabulky č. 4 je patrné, že zaměstnanost v zemědělství a zpracovatelském průmyslu, ačkoliv má významný podíl na celkové zaměstnanosti, se rok od roku snižuje.

Na Mauritius proudí čím dál více turistů, proto je žádoucí rozšiřovat infrastrukturu, stavět, prodávat, provozovat nová střediska a zprostředkovávat nejrůznější služby pro návštěvníky. Proto je zcela logické, že v oborech stavebnictví, velkoobchod a maloobchod, hotel a restaurant, doprava, finanční zprostředkování, realitní a obchodní činnost a ostatní služby každoročně dochází k nárůstu zaměstnanosti.

Co se týče elektřiny a vody, veřejné správy, obrany a sociálního zabezpečení, zaměstnanost kolísá okolo stále stejných hodnot. Dále z tabulky č.4 vyčteme, že v oborech vzdělání, zdraví a sociální péče dochází ke zvyšování zaměstnanosti, zřejmě proto že řečené obory jsou na dobré cestě k rozšiřování a rozvoji činnosti. [15]

3. SOUČASNÁ EKONOMIKA STÁTU

3.1 Úvodní informace k ekonomice Mauritiu

Mauritius je v současné době klasifikován jako země se středními příjmy (viz tabulka níže) a na základě nedávného srovnání podle indexu lidského rozvoje se řadí mezi 173 zeměmi na 67. místo celkově, na 40. místo mezi rozvojovými zeměmi a na 2. místo v Africe. Do budoucna je pro Mauritius velkou výzvou udržet tempo růstu. Dosahování takových výsledků jako doposud však není snadné kvůli mezinárodním tlakům, jako jsou globalizace a liberalizace. Kromě toho jsou na domácím trhu nutné reformy k dosažení růstu v oblasti práce a celkové produktivity, k vyřešení otázek chudoby a stárnutí populace a aby se dařilo udržet pozitivní vývoj ekonomiky.

Tabulka 5 – Ekonomiky s vyššími-středními příjmy (abecedně seřazeno)

Ekonomiky s vyššími-středními příjmy		
Alžírsko	Grenada	Peru
Americká Samoa	Jamajka	Polsko
Argentina	Kazachstán	Rumunsko
Bělorusko	Lotyšsko	Ruská federace
Bosna a Hercegovina	Libanon	Srbsko
Botswana	Libye	Seychely
Brazílie	Litva	Jihoafrická republika
Bulharsko	Makedonie	Svatý Kryštof a Nevis
Chile	Malajsie	Svatá Lucie
Domínikánská republika	Mauritius	Svatý Vincent
Kolumbie	Mayote	Surinam
Kostarika	Mexiko	Turecko
Kuba	Namibie	Venezuela
Fidži	Palau	
Gabun	Panama	

Zdroj: vlastní zpracování dle [32]

Diverzifikace hospodářství zůstává prioritou. Důraz je kladen na následující: rozvoj informačních a komunikačních technologií (ICT), vytvoření vhodného prostředí k posílení konkurenceschopnosti a modernizaci sociálního státu a zároveň participaci všech zúčastněných investorů na projektech, do kterých investovali.

Mauritius se pustil do komplexního programu reforem a do další své fáze vývoje se posune využitím lidských zdrojů, informačních technologií. Toho jde nejlépe dosáhnout stavěním na stávající silné otevřenosti, vysokých standardech a osvědčených postupech

ve finančním sektoru, dále na moderní telekomunikační infrastrukturu, aktivním kapitálovém trhu, rozumné úrovni lidského života, dobře rozvinuté záchranné sociální sítě a především na dobré vládě.

Mauritius dává důraz na to stát se:

- prosperující, konkurenceschopnou a moderní společností, kde má obyvatelstvo vysokou životní úroveň
- vedoucím centrem regionu pro mezinárodní finanční služby, včetně bankovníctví, pojišťovnictví a dalších poradenských služeb
- liberálním a správně řízeným státem s podporou fyzické a sociální infrastruktury. Budoucími projekty jsou: síť hromadné dopravy, systém pracovních míst blíže k trvalému bydlišti
- základním uzlem různých mezinárodních a regionálních sítí, umožňujícím Mauritiu vytvářet zisky v mezinárodních tocích
- špičkovým střediskem v oblasti vzdělávání a zdravotnictví
- ekologicky vyrovnaným hospodářstvím zajišťujícím, že vyšší růst bude ekologicky udržitelný. [24]

3.2 Hrubý domácí produkt

V tabulce č.6 lze prostudovat průměrné směnné kurzy za jednotlivé roky. V roce 2008 odpovídal jeden americký dolar 29 mauritijským rupiím, britská libra za 53,50 rupie a jedno euro bylo dostupné za 42, 60 rupie.

Tabulka 6 – Směnné kurzy v letech 2005-2008

Směnné kurzy	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
US dolar/rupie	29,7	31,7	31,9	29
Britská libra/rupie	54,1	59	64	53,5
Euro/rupie	37	40,3	43,8	42,6

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Reálný hrubý domácí produkt v postupu času roste, v roce 2005 dosáhl hodnoty 162 171 milionu rupií, o rok později se vyšplhal na 182 009 a v roce 2008 byla hodnota reálného HDP již 233 973 milionů rupií. Pokud jde o HDP na obyvatele, pak v roce 2008 bylo dosaženo čísla 208 823 milionů rupií.

Co se týče HDP vyjádřeného paritou kupní síly stoupla hodnota z roku 2007 z 14 820 milionů dolarů na 15 580 milionů dolarů v roce 2008. Hodnota HDP (PPP) na hlavu dosáhla 12 200 dolarů, což je o 500 dolarů více než v roce 2007.

Tabulka 7 – HDP v čase

Ukazatele	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
HDP v tržních cenách (v mil.rupii)	185 348	206 328	235 730	265 174
HDP v základních cenách (v mil.rupii)	162 171	182 009	207 181	233 973
HDP na obyvatele (v rupiích)	149 049	164 669	186 985	208 823
HDP parita kupní síly (v mil.dolarů)			14 820	15 580
HDP – PPP na obyvatele (v dolarech)			11 700	12 200
Reálná míra růstu - HDP(v %)	2,3	5,1	5,5	5,1

Zdroj: vlastní zpracování dle [15] a [30]

Od roku 2005, kdy Mauritius dosáhl HDP na obyvatele ve výši 5 018 USD, má Mauritius problém s tím, aby získal zahraniční rozvojovou pomoc, která už před tímto rokem klesla na velmi nízkou úroveň.

V tabulce č.8 je k nahlédnutí procentuální příspěvek sektorů k HDP. Tato čísla jsou uvedena i dále u bližších informací k jednotlivým sektorům s příslušným komentářem. Ale v této tabulce lze najít souhrnnou informaci o odvětvových příspěvcích k HDP v průběhu let 2005–2008.

Tabulka 8 – Sektorový příspěvek k HDP v základních cenách

Odvětví	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Zemědělství (včetně zpracování cukru)	7	6,4	5,5	4,9
Cukr	4,2	3,7	2,9	2,5
Bez cukru	2,8	2,7	2,6	2,4
Zpracovatelský průmysl (bez zpracování cukru)	18,9	19,1	19,1	19,5
Jídlo	5,1	5,6	5,9	7,1
Textilní	6,7	6,6	6,5	5,4
Ostatní sektory	7	7	6,7	7
Hotel a restaurace	7,7	8,5	9,4	8,6
Finanční zprostředkování	10,3	10,4	10,5	10,9
Velkoobchod, maloobchod včetně oprav	12,1	12,4	12,4	12,3
Doprava a komunikace	12,6	12,1	11,9	11,1
Nemovitosti, pronájem a podnikání	10,2	10,5	10,9	11,5
Stavebnictví	5,6	5,6	6,3	6,9
Admin. veřejnosti, zdravotnictví aj. soc. práce	19	18,5	17,7	18,1

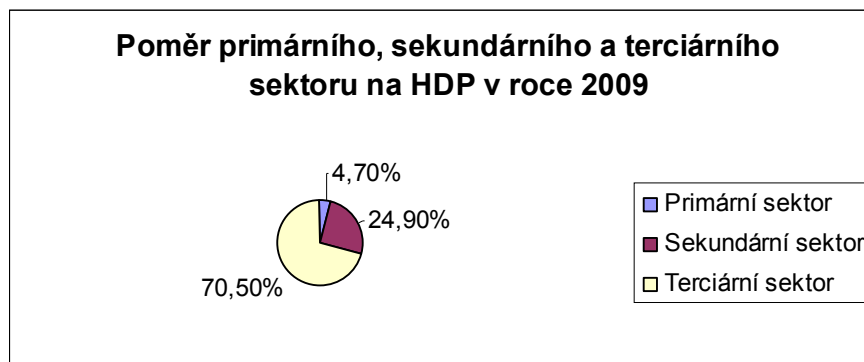
Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

3.3 Rozdělení sektorů ekonomiky

Podle oficiálních stránek mauritijské obchodní a průmyslové komory (MCCI) je mauritijská ekonomika založena na čtyřech pilířích: textil, turismus, cukr a služby.

Dle údajů z webových stránek mauritijské obchodní a průmyslové komory lze vydedukovat, že mauritijská ekonomika dominuje v terciárním sektoru. V roce 1998 činil 63,8 % HDP v základních cenách a postupně se zvýšil až na 70,4 % v roce 2009. Tento vývoj je především důsledkem nárůstu procentního podílu částí hotel a restaurace, finanční zprostředkování a oblast nemovitostí, pronájmu a podnikatelských činností v posledním desetiletí. Je zcela evidentní, že nejdůležitějšími částmi HDP jsou služby a turismus.

Ovšem, jak je uvedeno již v prvním odstavci této sub-kapitoly, i zpracování textilu a cukru má nezanedbatelnou roli v tvorbě celkové produkce. V průběhu let 1998–2009 však podíl sekundárního sektoru na HDP poklesl z 30,7 % na 24,9 %. Jak je patrné z obrázku č.2, primární sektor zaujímá pouze 4,7 % oproti původním 9,3 % z roku 1998. [17]

Obrázek 2: Poměr jednotlivých sektorů na HDP

Zdroj: : vlastní zpracování dle [17]

3.4 Primární sektor

3.4.1 Zemědělství

Mauritijské zemědělství bylo dlouho silně závislé na produkci cukrové třtiny, ale za poslední roky se snaží vláda hospodářskou základnu více diverzifikovat – jak je uvedeno výše. Plantáže cukrové třtiny rozkládající se téměř na polovině ostrova, se pomalu zmenšují a prostor se využívá pro pěstování čaje, banánů, brambor, tabáku, zeliny a ovoce.

Tabulka 9 – Zemědělský sektor: Přidaná hodnota zemědělství (v miliardách rupií)

Položka	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Cukrová třtina	5,3	5,2	5,1	4,6	4,3
Zpracování cukru	1,6	1,6	1,6	1,4	1,3
Mimo cukr	4,6	4,6	5,0	5,2	5,7
Zemědělství celkově	11,45	11,40	11,72	11,26	11,33

Zdroj: : vlastní zpracování dle [15]

Statistika z roku 2008 ukazuje, že přidaná hodnota z celého zemědělského sektoru mírně stoupla, o 0,6 % z 11,26 miliardy rupií v roce 2007 na 11,33 miliardy rupií v roce 2008. Navýšení je především zapříčiněno růstem přidané hodnoty zemědělství bez započítání cukru o 8,2 % na částku 5,7 miliardy rupií. V reálných hodnotách je růst zemědělství odhadován na 5,3 % oproti pádu o -7,8 % v roce 2007.

Tabulka 10 – Roční míra růstu zemědělství (v procentech)

Položka	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Cukr	10,6	-9,2	-2,9	-13,6	+5,5
Mimo cukr	5,4	-1,1	+4,5	-1,1	+5,0
Zemědělství	8,3	-5,8	0,4	-7,8	5,3

Zdroj: : vlastní zpracování dle [15]

Celková účast zemědělství na HDP se stále zmenšuje, v roce 2004 byl její podíl ještě 7,5 %, v roce 2007 o 2,0 % méně a za rok 2008 je podíl zemědělství na HDP pouze 4,9 %.

V odvětví cukru

Odvětví cukru v průběhu roku 2008 čekala výzva v podobě zásadní restrukturalizace a navíc odvětví muselo čelit dvěma druhům negativního vývoje.

Zaprvé, kvůli reformám EU týkajících se cukru, muselo odvětví přestát říjnové snížení ceny o 17 %, což představovalo pokles cen na 12 500 rupií za tunu. Toto opatření postihlo dokonce 60 % ze sklizně roku 2008.

Za druhé, zvýšila se cena pohonných hmot, hnojiv a chemikálií, což se následně odrazilo ve vysokých nákladech na výrobu.

Přidaná hodnota v odvětví cukru (včetně cukrové třtiny) v průběhu let stále klesá, od roku 2004 do roku 2008 se zmenšila o 1,5 miliardy rupií. V období 2007-2008 sestoupila o 5,9 % z 6,0 na 5,6 miliardy rupií. Ústup odvětví cukru je patrný i na příspěvku k HDP, z roku 2004 a čísla 4,5 % v postupu let poklesl na 2,5 % v roce 2008. V reálném vyjádření vzrostl cukr na 5,5 % v roce 2008 ve srovnání s hodnotou -13,6 % v roce 2007.

Zatímco produkce cukrové třtiny vzrostla o 7 % v roce 2008, extrakce cukru se za sledované období snížila na 9,98 % oproti 10,31 % v roce 2007. To je nejnižší míra extrakce, která kdy byla zaznamenána. Byl to důsledek nadměrných dešťových srážek v roce 2008, které dobře působily na jiné plodiny, ale pro cukr měly dopad negativní.

V roce 2007 bylo vyvezeno jen 427 000 tun cukru proti 442 000 tun v roce 2008. Vývoz melasy činil 160 milionů rupií proti 54 milionům rupií v roce 2007. [18]

Zemědělství mimo odvětví cukru

Přidaná hodnota v odvětvích jiných než cukr v letech 2004 a 2005 dosáhla hodnoty 4,6 miliardy rupií, v dalších letech se už jen zvyšovala. V roce 2006 se vyšplhala na 5,0 milionů rupií a za rok 2007 a 2008 poskočila k výsledkům 5,2 a 5,7 milionů rupií. Reálný růst zemědělství se dostal na hodnotu 5,0 % v roce 2008, oproti -1,1 % poklesu v roce 2007. Jako procento HDP se příspěvek těchto odvětví stále snižuje, z 3,0 % z roku 2004 na 2,5 % v roce 2007 a 2,4 % v roce 2008, viz tabulky č. 9,10,11.

Tabulka 11 – Poměr zemědělství na HDP (v procentech)

Podíl zemědělství na HDP	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Cukr/HDP	4,5	4,2	3,7	2,9	2,5
Mimo cukr /HDP	3,0	2,8	2,7	2,5	2,4
Zemědělství celkově/HDP	7,5	7,0	6,4	5,4	4,9

Zdroj: : vlastní zpracování dle [15]

Výroba zeleného čaje se každoročně zvyšuje. V tabulce č. 12 je možné sledovat přesná čísla produkce, v letech 2007 a 2008 došlo k pohybu nahoru o 8,1 %, z 8027 na 8672 tun. Pěstování tabáku, které klesalo od sezóny 1997/1998 až do roku 2006, konečně v roce 2007 zaregistrovalo nárůst na 316 tun, v dalším roce stoupl o 9,8 % na 347 tun. Toto zvýšení nastalo mimo jiné i díky zvětšení oblasti pěstování tabáku (z 252 ha v roce 2007 do 259 ha v roce 2008).

Tabulka 12 – Zemědělská produkce (mimo cukr)

Zemědělské produkty (v tunách)	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Čaj (zelený list)	6 798	7 649	8 027	8 672
Tabákové listy	357	298	316	347
Drůbež	33 000	36 000	40 000	42 000
Ryba	8 982	8 885	5 987	6 006
Hospodářská zvířata	3 304	2 967	2 433	2 307
Potravinářské plodiny celkem	96 782	106 902	99 130	91 470
Brambor	12 777	14 522	15 367	14 868
Rajče	12 840	14 671	11 117	11 518
Cibule	5 637	4 550	6 187	5 515
Zelí	4 766	4 547	4 430	3 733
Ananas	4 885	5 554	6 398	6 394
Banán	11 580	11 347	9 026	10 463

Zdroj: : vlastní zpracování dle [15]

K pozitivnímu vývoji v letech 2005-2008 došlo i u produkce drůbeže. Celková produkce se zvýšila z 33 000 tun v roce 2005 na 42 000 tun v roce 2008. Produkce ryb vzrostla o 0,3%, z 5 987 tun v roce 2007 na 6 006 tun v roce 2008. Růst byl způsoben zejména větším výlovem čerstvých pobřežních ryb, kde se jednalo o zvýšení o 2,6 %.

Opačné tendence ve vývoji se projevily v produkci hospodářských zvířat. Z původních 3 304 tun v roce 2005 se produkce snížila na 2 433 tun do roku 2007. Do dalšího roku došlo k poklesu o 5,2 % na 2 307 tun. Z části byl příčinou významný úbytek produkce vepřového masa. Zmenšení činilo 35,4 % a bylo zapříčiněno africkým prasečím morem.

Co se týče potravinářských plodin, obdělávaná plocha se snížila o 9,2 % ze 6740 ha v roce 2007 na 6120 hektarů ve stejném období v roce 2008, a proto se celková výroba potravinářských plodin snížila o 7,7 % v roce 2008 na 91 470 tun. V tabulce č.12 jsou dále k nahlédnutí změny u konkrétních potravinářských plodin, např. brambory, banán, zelí.

[19]

3.5 Sekundární sektor

3.5.1 Zpracovatelský sektor

Zpracovatelskému sektoru se v průběhu posledních pěti let dařilo. Přidaná hodnota sektoru (bez zpracování cukru) vzrostla z původních 30,3 mld.rupii z roku 2004 o 9,4 mld.rupii do roku 2007, do roku 2008 došlo k zvýšení o dalších 10,1 %, na 43,7 mld.rupii. Tempo růstu sektoru v letech kolísalo, v roce 2005 kleslo o -5,2 %, ale o rok později už došlo ke změně směrem nahoru (o 4,5 %). V dalších dvou letech došlo také k nárůstu sektoru, v roce 2007 o 3,3 %, o rok později už jen o 1,6 %. Snížení růstu v roce 2008 se vysvětluje nižším výkonem sub-sektoru potravin a spíše stagnující situací v textilním průmyslu.

Tabulka 13 – Zpracovatelský sektor

Přidaná hodnota	Jednotka	rok2004	rok2005	rok 2006	rok2007	rok 2008
Jídlo	mld.rupii	7,3	8,3	10,1	12,3	15,0
Textilní	mld.rupii	12,3	10,9	12,0	13,4	12,6
Ostatní	mld.rupii	10,7	11,4	12,7	13,9	16,1
Celková výroba	mld.rupii	30,3	30,6	34,8	39,7	43,7
Podíl částí na HDP						
Potraviny / HDP	%	4,8	5,1	5,6	5,9	6,5
Textil / HDP	%	8,1	6,7	6,6	6,5	5,4
Ostatní / HDP	%	7,1	7,0	7,0	6,7	6,9
Celk. výroba / HDP	%	19,9	18,9	19,1	19,2	18,8
Tempo růstu částí						
Jídlo	%	4,4	2,1	9,6	4,0	2,6
Textilní	%	-7,2	-14,7	2,9	8,5	0,2
Ostatní	%	6,6	0,4	1,8	-3,1	2,4
Celková výroba	%	-0,1	-5,2	4,5	3,3	1,6

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Přidaná hodnota v sektoru potravin se v průběhu let 2004-2008 více jak zdvojnásobila. Mezi dvěma posledními lety srovnání došlo ke zvýšení o 22,1 %. Nicméně hlavní část tohoto nárůstu byla důsledkem inflace. Reálný růst se odhaduje na pouhých 2,6 % v roce 2008 oproti 4 % v roce 2007.

V odvětví ostatní u zpracovatelského průmyslu došlo k nárůstu přidané hodnoty o 15,6 % a toto odvětví dosáhlo 16,1 mld.rupii v roce 2008, což je výsledek o 5,4 miliardy rupii vyšší než v roce 2004. Reálné tempo růstu se ve sledovaných letech stále zvyšovalo, jen v roce 2007 došlo k propadu o -3,1 %. Odhad růstu na rok 2008 činil 3,5 %,

ve skutečnosti však dosáhl zvýšení jen o 2,4 %. Příčinou nedosažení předpokládané hodnoty byl nízký růst odvětví vyrábějícího pro mauritijský trh.

Jak již bylo řečeno, textilní odvětví je důležitou součástí mauritijské ekonomiky. Avšak jeho podíl na HDP v letech 2004-2008 postupně klesal. V prvním sledovaném roce přispíval k HDP ještě 8,1 %, o rok později jen 6,7 % a v roce 2008 podíl na HDP klesl na 5,4 %.

V letech 2004 a 2005 nedocházelo v sektoru k růstu, nýbrž k poklesu, o -7,2 % a o -14,7 %. Za další léta se situace zlepšila a textilní sektor vzrostl o 2,9 % (2006), o 8,5 % (2007) a v roce 2008 jen o 0,2 %. Tento malý nárůst je vysvětlen především nepříznivým pohybem kurzu, poklesem zakázek v důsledku zpřísnění úvěrů a nedostatkem likvidity, který vyplývá z finanční krize a také ze zpomalení hospodářství v EU a USA – hlavních textilních trzích Mauritiu. [20]

3.6 Terciární sektor

3.6.1 Sektor hotelů a restaurací

Přidaná hodnota v sektoru hotel a restaurace se za sledované období rok 2004-2008 stále zvyšovala. Za toto 5leté období vzrostla o 9 miliard rupií. Tempo růstu bylo v roce 2004 vyčísleno na 2,4 %, o rok později už na 5,6 %, v roce 2007 výrazně vzrostlo na 14,0 %. Za rok 2008 se, oproti významnému zvýšení v roce předchozím, tempo růstu odhaduje pouze na 3,1 %.

Tabulka 14 - Turismus

Turismus	Jednotka	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Přidaná hodnota	mld.rupii	11,3	12,4	15,5	19,5	20,3
Z přidané hodnota / HDP	%	7,4	7,7	8,5	9,4	8,7
Tempo růstu	%	+2,4	+5,6	+3,5	+14,0	+3,1
Investice v turismu	mld.rupii	5,2	4,2	6,6	10,1	11,7
Jako % z celk. investic	%	13,7	10,6	14,8	17,9	18,3
Hrubý zisk	mld.rupii	23,4	25,7	31,9	40,7	41,2
Turisti	počet	718 861	761 063	788 276	906 971	930 456
Hotely	počet	103	99		97	102
Pokoje		10640	10497	10666	10857	11488
Obsazenost pokojů	%	63	63	66	76	68

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Mezi hlavní důvody pro tento obrat je zpomalení hospodářského růstu v hlavních trzích Mauritiu v průběhu druhé poloviny roku 2008. Rok předtím byla očekávání vysoká, a proto růst o 3,1 % byl docela zklamáním, zejména s ohledem na vysokou míru investic uskutečněných v tomto odvětví. V letech 2007 a 2008 se investovaly částky téměř dvojnásobné než např. v roce 2004, konkrétně šlo o 10,1 a 11,7 miliardy rupií v těchto letech. Jako procento na celkových investicích státu činily tyto 17,9 % a 18,3 %.

Z tabulky č. 14 je možné vyčíst, že hrubé příjmy z cestovního ruchu rostly během celého sledovaného období. Za rok 2008 však stouply jen o 1,2 % ze 40,7 na 41,2 miliard rupií, ve srovnání s velikým nárůstem o 27,6 % v roce 2007. Že se v roce 2008 sektoru hotel a restaurace příliš nedařilo, je možné vysledovat i z toho, že podíl sektoru na HDP, který se každoročně zvyšoval (v letech 2004-2007 výsledky 7,4 %, 7,7 %, 8,5 % a 9,4 %), poprvé za poslední léta poklesl, a to na 8,7 %.

Pokud jde o počet turistů, informace jsou k nalezení v tabulce č.14, byl nárůst v roce 2007 veliký – konkrétně o 118 695 turistů. V roce 2008 nebylo zaznamenáno tak markantní tempo růstu, přibýlo jen 23 485 turistů, což představuje zvýšení o 2,6 % oproti nárůstu o 118 695 turistů – tedy o 15,1 % v roce 2007.

Ačkoliv za posledních 5 let počet hotelů na Mauritiu kolísá okolo hodnoty 100, počet pokojů se neustále mírně zvyšuje, proto není problém ubytovat všechny turisty. Obsazenost pokojů se průměrně pohybuje do 70 % kapacity ubytovacích zařízení, jen v roce 2007 obsazenost pokojů vzrostla na 76 %.

Tabulka 15 – Země podílející se na mauritijském cestovním ruchu

Země	rok 2006	rok 2007	rok 2008
Francie	182 295	240 028	260 054
% změna	-17,3	31,7	8,3
Velká Británie	102 333	107 297	107 919
% změna	7,3	4,9	0,6
Réunion	89 127	95 823	96 174
% změna	-10,0	7,5	0,4
Jihoafrická republika	70 796	81 733	84 448
% změna	21,1	15,4	3,3
Itálie	69 407	69 510	66 432
% změna	59,7	0,1	-4,4
Německo	57 251	65 165	61 484
% změna	2,3	13,8	-5,6

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

73 % z celkového počtu turistů navštěvujících Mauritius představují turisté z Francie, Velké Británie, Réunionu, Jihoafrické republiky, Itálie a Německa.

V tabulce č. 15 jsou k nalezení údaje o počtu turistů z jednotlivých zemí v letech 2006-2008. Navzdory světové hospodářské recesi počty turistů z určitých zemí stále rostou – jistě už ne tak rekordně jako v roce 2007 – ale přesto. Francouzských turistů přibýlo přes 20 tisíc v roce 2008, což činí nárůst o 8,3 % oproti roku 2007. I u Velké Británie a Réunionu došlo mezi lety 2007 a 2008 k nárůstu, ale jen v řádu desetin procenta. Turistů z Jihoafrické republiky přibýlo meziročně o 3,3 % a v roce 2008 jich Mauritius navštívilo 84 448. Doslova invaze turistů z Itálie nastala již v roce 2006, kdy byl zaznamenán nárůst návštěvníků o 59,7 %, v roce 2007 došlo jen k nepatrnému růstu o jednu desetinu procenta. V roce 2008 se ale projevila opatrnost a šetrnost jihoevropanů a jejich návštěvnost na Mauritiu klesla o 4,4 % oproti roku 2007. K poklesu návštěvnosti ostrova došlo i ze strany Němců, kterých přijelo o 5,6 % méně než v roce 2007 (61 484 osob). [21]

3.6.2 Finanční zprostředkování

Tempo růstu v odvětví finanční zprostředkování se výrazně zvýšilo v průběhu let 2004 až 2008. Z 4,3 % v roce 2004, vyskočilo na 7,0 % v roce 2006. V roce 2008 se tempo růstu tohoto odvětví opět výrazně zlepšilo na 10,1 % ve srovnání se 7,5 % v roce 2007.

Podíl sektoru finanční zprostředkování na HDP se postupně zvyšoval z 9,8 % v roce 2004 na 11,0 % v roce 2008.

Tabulka 16 – Finanční zprostředkování

Fin. zprostředkování	Jednotka	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	rok 2007	rok 2008
Přidaná hodnota	mld.rupii	14,9	16,8	18,9	21,6	25,4
Z přidané hodnoty / HDP	%	9,8	10,3	10,4	10,5	11,0
Tempo růstu	%	+4,3	+5,4	+7,0	+7,5	+10,1
Investice	mld.rupii	0,9	1,3	1,7	1,4	1,2
Jako % z celk. investic	%	2,5	3,4	3,8	2,5	1,9

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Investice do tohoto sektoru vzrostly od roku 2004 do roku 2006 z 0,9 na 1,7 miliardy rupií. V dalších letech však došlo k výraznému zpomalení a investice v roce 2007 a 2008 dosáhly jen hodnot 1,4 a 1,2 miliardy rupií. Z tabulky č.16 lze vyčíst, že investice do sektoru finanční zprostředkování vůči celkovým investicím v průběhu let 2004–2006 rostly a za léta 2007 a 2008 poklesly na 2,5 % a 1,9 %

Přesto se stalo finanční zprostředkování jedním z nejdynamičtějších odvětví v daném období. Celková situace v oblasti finančního zprostředkování se výrazně v posledních letech zlepšila. S vysokou ziskovostí, vyšší kapitálu a obezřetným řízením nebylo toto odvětví na Mauritiu vystaveno stejným rizikům, jaká se vyskytují u finančních institucí v rozvinutém světě.

3.6.3 Informační a komunikační technologie (ICT)

Sektor informační a komunikační technologie zahrnuje činnosti související s výrobou, velkoobchody a maloobchody, komunikačními a obchodními službami. Tento sektor byl v největším rozmachu v roce 2004, kdy vzrostl o 22,7 % oproti předchozímu roku. V dalších letech lehce klesal a roku 2007 vzrostl o 14,6 % oproti 12,9 % v předchozím období.

Příspěvek sektoru ICT k HDP postupně roste. V letech 2003 a 2004 byl jeho podíl na HDP 5,0 %, do roku 2007, kdy dosáhl hodnoty 5,7 %, se meziročně zvyšoval o 0,2 %.

Podle následující tabulky je zřejmé, že v odvětví ICT působí stále vyšší počet velkých firem. V roce 2003 to bylo 71 podniků, o rok později už 91 a v roce 2007 dokonce 125 podniků. [22]

Tabulka 17 – Informační a komunikační technologie

ICT	Jednotka	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007
Přidaná hodnota	mld.rupii	6,8	7,7	8,7	9,9	11,7
Z přidané hodnoty/HDP	%	5,0	5,0	5,3	5,5	5,7
Tempo růstu	%	12,8	22,7	18,2	12,9	14,6
Velké firmy		71	91	111	116	125

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

3.7 Budoucnost ekonomiky Mauritiu

3.7.1 Podnikatelský index 2010 – Světová banka

V roce 2010 se v Podnikatelském průzkumu zařadil Mauritius na 17. místo ze 183 zúčastněných ekonomik. Tuto pozici obhájil už podruhé, působí za hvězdu afrického regionu. Mauritius byl důsledným reformátorem od roku 2005, kdy vstoupil do Průzkumu podnikání a v roce 2009 reformoval 6 z 10 oblastí měřených v reportu. V současnosti je na Mauritius pohlíženo jako na měřítko, a to nejen v africkém regionu, ale na celém světě. Je totiž dobře připraven k dosažení svého cíle v podobě přehoupnutí se do první desítky ekonomik v Podnikatelském průzkumu. Nyní je pro Mauritius výzvou udržet tempo a pokračovat v provádění reform.

Světová banka oceňuje vládu pro pokračování a prohlubování její tržně orientované ekonomiky. Prováděné reformy mají mauritijskou ekonomiku ochránit před nejhoršími dopady současné recese a až začne světové zotavování, dostane se Mauritiu rychlého oživení a nastartování ekonomiky do dalších let. Světová banka podporuje vládu tím, že velmi úzce spolupracuje s radou investic a pomáhá jí vést řečené reformy, zapojena jsou i různá ministerstva, agentury i soukromý sektor. [24]

3.7.2 Vznikající sektory

Se vzestupem globalizace a nástupem nových hospodářských subjektů je Mauritius nucen restrukturalizovat ekonomiku k udržení globální konkurenceschopnosti a svého významu ve světě. Díky vynalézavosti, inovaci a odvaze budou nová odvětví vytvořená na tradičních mauritijských ekonomických pilířích.

Nově vznikající odvětví se budou týkat oceánu, životního prostředí, obnovitelných zdrojů energie, ochrany a správy vod a také telekomunikace a výtvarného umění. V těchto nových odvětvích je předpoklad bezkonkurenčních obchodních příležitostí, které jsou podnětem pro nové investice, vytváření nových pracovních míst a ekonomický růst v nadcházejících letech.

3.7.3 Investiční příležitosti

Pevninský oceánský průmysl (LBOI)

Mauritius obepíná velký pás, kde jsou masivní spodní proudy plné nerostných surovin a hlubinné vody bohaté na živiny. Pevninský oceánský průmysl se zaměřuje na využití této situace prostřednictvím udržitelných a k životnímu prostředí přátelských technologií a procesů, které budou mít za následek specializované produkty zásobující ziskové segmenty trhu.

První vlna komerční aplikace je projektována v následujících oblastech:

- potraviny a nápoje
- podpora zdraví a blahobytu
- léčivé přípravky
- sterilizace a uchování svěžesti
- obnovitelné zdroje energie využívající chladiivé vlastnosti vody

Výjimečné vlastnosti vody byly prokázány prostřednictvím výzkumu vedeného Mauritijskou radou pro výzkum. Analýzy potvrdily, že tato voda je čistá, bez povrchového znečištění a jiných nečistot a je bohatá na minerální a nutriční živiny. Mauritius je první zemí na světě, která čerpá mořskou vodu z hloubky 1 000 metrů. Jedná se totiž o nejčistší vodou ze všech oceánů. Vláda Mauritiu je odhodlána k rozvoji tohoto odvětví.

Průmysl výtvarného umění

Průmysl výtvarného umění je stále více uznávaný po celém světě jednak jako významný motor pro růst hospodářství a jednak jako jedna z hnacích sil rozvoje. Mauritius se otevřel

zahraničním talentům a investicím a ti pozitivně působí na tamější umění, design a uměleckou úroveň sdělovacích prostředků.

Sbližování umění, obchodu a technologie vyvolává pro Mauritius mnoho nových příležitostí, což přispívá nejen přímo k růstu, ale také působí jako silný katalyzátor v oblastech, jako je cestovní ruch, maloobchod, výroba a vzdělávání a zároveň také zvyšuje kvalitu uměleckého a kulturního prostředí země.

Mauritius se těší na přilákání investic do průmyslu výtvarného umění. Příležitosti se hemží v následujících oblastech: divadla, galerie, módní design a fotografická studia, dále kulinářské a výtvarně-umělecké školy, event management společnosti a další.

Obnovitelné zdroje energie

Sektoru obnovitelných zdrojů energie byl uznán silný růstový potenciál, Mauritius chce ukazovat cestu Africe, pokud jde o čisté a k životnímu prostředí přátelské zdroje energie. Nadnárodním společnostem se doporučuje investovat na Mauritiu v sektoru obnovitelných zdrojů energie a zastávat místní a regionálních trhy. Tyto společnosti jsou povzbuzovány k rozvoji výrobních zařízení a podpůrných center nabízejících nepřetržité operace a podporu údržby.

Zelená datová centra

Díky své vynikající telekomunikační infrastruktuře umožňující nízký daňový režim je Mauritius dobře využitelný pro hostování datových center. Offshore hostování dat je služba, která má v současné době na celosvětovém trhu hodnotu téměř 40 mld. USD.

Rozšiřitelnost a stabilita datových center je blokována vysokými energetickými nároky na chlazení. Na Mauritiu se Pevninský oceánský průmysl (LBOI) snaží využít hlubinných vod a chladnot této vody jako obnovitelný zdroj energie chladu, který se dá velice dobře použít právě v řečeném odvětví.

V současnosti se vztahy Mauritiu a předních hostingových datových center vyvíjí k položení základů pro zelená datová centra v souladu s komponenty chlazení LBOI. [23]

4. Zahraniční obchod

Mauritius se snaží rozvíjet jak vnitřní aktivity státu, tak vnější vztahy se svým okolím a celým světem. Podle předchozích odstavců je jasné, že ekonomická situace ve státě je uspokojivá. Jak ukazují následující kapitoly, výsledky vnějších obchodních vztahů jsou také na dobré cestě.

4.1 Zahraniční obchod v průběhu let 1985–2009

V následující tabulce je nabídnut k nahlédnutí vývoj zahraničního obchodu Mauritiu v letech 1985–2009. Od roku 1985 do roku 2005 je situace zaznamenána vždy po pěti letech, od roku 2005 do roku 2009 je pak uveden každý jednotlivý rok zvlášť pro lepší možnost vyhodnocení výsledků.

Celkový vývoz zahrnuje domácí vývoz, re-export a lodní zásoby a síla. Ve všech těchto částech vývozu je jasný posun vpřed, takže i celkové výsledky odpovídají neustálému růstu, a to až do roku 2008, kdy nastal zlom.

V období 1985–1990 se mauritijské vývozy více než zdvojnásobily vývozu a na konci roku 1990 byla vykázána hodnota 18 247 milionů rupií. O deset let později výnos celkového vývozu dosáhl 40 882 milionů rupií. Do roku 2005 došlo k dalšímu zvýšení, a to o neuvěřitelných 22 377 milionů rupií.

V roce 2007 se růst zastavil na 69 708 milionech rupií a do dalšího roku se místo rozvoje celkový vývoz poprvé propadl. Poklesl o 2,5 % na hodnotu 67 970 milionů rupií. Roku 2009 se vývoz vyšplhal jen na 61 784 milionů rupií, propad byl značný, takových hodnot totiž dosahoval už mezi lety 2000–2005.

Z tabulky lze také vyčíst, jaký podíl měly částečné vývozy na celkovém exportu. Největší podíl měl vždy domácí vývoz, na druhé místo se za poslední roky dostal re-export a nejmenší část na celkovém vývozu zaujímají lodní zásoby a síla.

Tabulka 18 – Zahraniční obchod v průběhu let 1985–2009 (v milionech rupií)

Rok	Domácí vývoz	Zpětný vývoz	Lodní zásoby a síla	Celkový vývoz	Celkový dovoz
1985	6 527	111	373	7 011	8 119
1990	17 319	359	569	18 247	24 019
1995	25 786	970	570	27 326	34 363
2000	37 609	1 463	1 810	40 882	54 928
2005	42 104	16 991	4 124	63 219	93 282
2006	47 638	21 328	5 071	74 037	115 502
2007	50 487	13 778	5 443	69 708	121 037
2008	46 427	12 588	8 955	67 970	132 165
2009	45 845	10 420	5 519	61 784	118 303

Zdroj: vlastní zpracování dle [25]

To, že se na Mauritius dováží velké množství zboží, je evidentní z předcházející tabulky. Narozdíl od celkového vývozu přišla změna až v roce 2009, kdy dovoz dosáhl „pouze“ 118 303 milionů rupií. Jinak celkový import po dlouhá léta výrazně narůstal.

Hodnota 8 119 milionů rupií z roku 1985 se ztrojnásobila na číslo 24 019 milionů rupií v roce 1990. Za další pětileté období narostl dovoz o víc jak 10 000 milionů rupií. Do roku 2005 se celkový import na Mauritius zvýšil na 93 282 milionů rupií. Nebýt hospodářské krize, která zasáhla celý svět – tedy i dovoz na Mauritius, hodnoty by zřejmě stále rostly, takto se zastavily na čísle 132 165 milionů rupií z roku 2008.

Takto hovoří agregáty zahraničního obchodu za posledních 24 let mauritijského zapojení do systému světové ekonomiky. V dalších odstavcích je k nalezení bližší zhodnocení situace v letech 2008 a 2009.

4.2 Celková hodnota obchodu a obchodní bilance 2009

Celkový zahraniční obchod Mauritiu za 4. čtvrtletí roku 2009 dosáhl 52 098 milionů rupií, což je hodnota vyšší o 15,5 % než v předchozím čtvrtletí, ale je nižší o 5,5 % než v odpovídajícím období roku 2008.

Během posledního čtvrtletí roku 2009 byl celkový vývoz v hodnotě 16 597 milionů rupií proti dovozu, který dosáhl na 35 501 milionů rupií.

Za rok 2009 činil celkový vývoz 61 784 milionů rupií, což je výsledek o 9,1 % nižší než v roce 2008 a celkový dovoz dosáhl 118 303 milionů rupií, o 10,5 % méně než v roce

2008. Z toho vyplývá, že deficit obchodní bilance byl 56 519 milionů rupií – o celých 12 % nižší než v roce předchozím.

4.3 Vývoz

4.3.1 Celkový vývoz

Výnos celkového vývozu za 4. čtvrtletí roku 2009, zahrnujícího domácí vývoz, zpětný vývoz, lodní zásoby a síla, činil 16 597 milionů rupií, což je nárůst o 2,4 % oproti předchozímu čtvrtletí, ale pokles o 16,4 % oproti odpovídajícímu čtvrtletí roku 2008.

Domácí vývozy představující 70,7 % z celkového vývozu klesly o 5,3 % z 12 398 milionů rupií ve 3. čtvrtletí na 11 736 milionů rupií v posledním čtvrtletí roku 2009. Oproti odpovídajícímu čtvrtletí roku 2008 byly domácí vývozy nižší o 15,6 %. Re-export ve 4. čtvrtletí roku 2009 činil 2 895 milionů rupií, což je o celých 8 % více oproti 3. čtvrtletí, ale o 9,3 % méně ve srovnání s odpovídajícím čtvrtletí roku 2008.

Celkový vývoz za rok 2009 dosáhl hodnoty 61 784 milionů rupií, ve srovnání s rokem 2008 je to výsledek o 9,1 % menší.

4.3.2 Vývoz podle SITC

Vývoz části potravin a živá zvířata za rok 2009 činil 18 416 milionů rupií, což znamená mírný pokles o 0,2 % oproti předchozímu roku. Vývoz cukru klesl významně o 20,1 % a vývoz živých primátů klesl o 15,9 %.

Tabulka 19 – Vývoz jednotlivých komodit (v milionech rupií)

Oblast	rok 2008	rok 2009
Potraviny a živá zvířata	18 451	18 416
Cukr	8 262	6 610
Živí primáti	949	798
Tržní výrobky tříděné podle materiálu	5 255	5 130
Stroje a dopravní prostředky	3 727	1 288
Různé průmyslové výrobky	28 109	27 950
Oděvy a oděvní doplňky	23 907	23 592

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Za rok 2009 byl vývoz tržních výrobků tříděných podle materiálu oceněn na 5 130 milionů rupií, což je snížení o 2,4 % ve srovnání s vývozem v roce 2008 v hodnotě 5 255 milionů rupií.

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků za rok 2009 zaregistroval výrazné snížení o 65,4 % ve srovnání s rokem 2008.

Výnosy exportu třídy různé průmyslové výrobky, které přispívají 49,7 % celkovému vývozu roku 2009, se snížily o 0,6 % oproti roku 2008 na 27 950 milionů rupií. Vývoz části nazvané oděvy a oděvní doplňky představuje 84,4 % vývozu této třídy a vykazuje pokles o 1,3 %.

4.3.3 Vývoz podle země určení

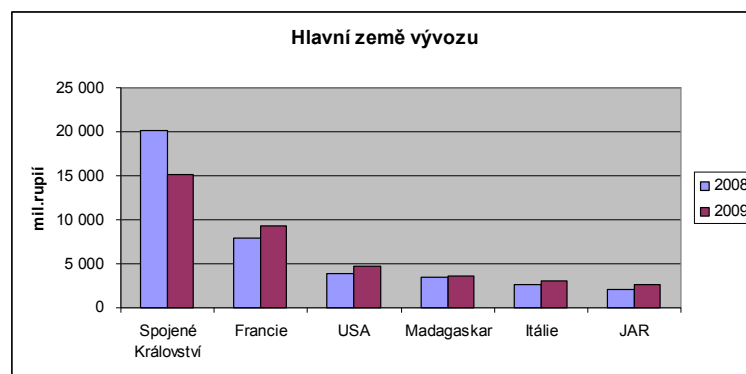
Analýza vývozních údajů podle země určení za rok 2009 ukazuje, že evropské země byly hlavními odběrateli. Nakoupily přibližně 66,5 % mauritijského exportu, ve výši 37 429 milionů rupií. Spojené království zůstalo nejvýznamnějším trhem s podílem 27,0 % z celkového exportu. Dalšími destinacemi pro mauritijský export byly Francie (16,6 %), USA (8,3 %), Madagaskar (6,4 %), Itálie (5,5 %), Jihoafrická republika (4,6 %) aj.

Tabulka 20 – Hlavní trhy Mauritiu (v milionech rupií)

Země vývozu	rok 2008	rok 2009
Spojené království	20 134	15 170
Francie	7 915	9 336
USA	3 926	4 656
Madagaskar	3 451	3 606
Itálie	2 686	3 119
JAR	2 146	2 592

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Ve srovnání s rokem 2008 se celkový vývoz Mauritiu na jeho hlavním trhu, tedy v Británii, zmenšil o 24,7 %, zatímco u ostatních důležitých odběratelských zemí došlo k nárůstu: Francie o 18,0 %, USA o 18,6 %, Madagaskar o 4,5 %, Itálie o 16,1 % a Jihoafrická republika dokonce o 20,8 %.

Obrázek 3: Hlavní země vývozu Mauritiu

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Pokles o neuvěřitelných 89,9 % byl zaznamenán na celkovém vývozu do Spojených arabských emirátů, a to hlavně v důsledku snížení re-exportu mobilních telefonů. Nicméně je zajímavé, že vývoz do rozvojových trhů v regionu, tj. Jihoafrická republika, Réunion a Seychely, zaznamenal přírůstky o velikosti 20,8 %, 15,3 % a 19,9 % – v tomto pořadí. [26]

Tabulka 21 – Dovoz do rozvojových trhů afrického regionu

Země	rok 2008	rok 2009
Spojené arabské emiráty	1 820	184
Re-export do Spojených arabských emirátů	1 788	152
JAR	2 146	2 592
Réunion	2 022	2 331
Seychely	769	922

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

4.4 Dovoz

4.4.1 Celkový dovoz

Celkový dovoz za 4. čtvrtletí roku 2009 dosáhl 35 501 milionů rupií. Byl zaznamenán nárůst o 22,8 % oproti výsledku 28 912 milionů rupií v předchozím čtvrtletí a v porovnání s odpovídajícím obdobím v roce 2008 došlo k lehkému nárůstu o 0,6 %.

Celkový dovoz za rok 2009 činil 118 303 milionů rupií, vykázal pokles o 10,5 % v porovnání s rokem 2008.

4.4.2 Dovoz podle SITC

Dovoz části potravin a živá zvířata za rok 2009 činil 22 103 milionů rupií, tj. pokles o 7,2 % oproti roku 2008. Nejvýznamnější pokles byl zaznamenán v dovozu rýže (8,7 %), mléčných výrobků (14,4 %) a u ryb a rybích polotovarů (16,1 %).

Vyúčtování dovozu minerálních paliv, maziv a souvisejících produktů činilo 18 372 milionů rupií, oproti předchozímu roku to je pokles o 35,2 %.

Tabulka 22 – Dovoz jednotlivých komodit

Komodita	rok 2008	rok 2009
Potraviny a živá zvířata	23 817	22 103
Rýže	1 813	1 656
Mléčné výrobky	3 009	2 577
Ryby a rybí polotovary	8 474	7 108
Minerální paliva, maziva	28 352	18 372
Tržní výrobky tříděné podle materiálu	25 033	21 449
Stroje a dopravní prostředky	25 930	27 673
Letadla	867	3 893
Různé průmyslové výrobky	10 804	11 038

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Dovoz části tržní výrobky tříděné podle materiálu pro rok 2009 klesl o 14,3 % na 21 449 milionů rupií.

Za rok 2009 byl dovoz strojů a dopravních prostředků oceněn na 27 673 milionů rupií, proti roku 2008 je to snížení o 6,7 %. Bez nákupu letadel za rok 2009 vykázal dovoz tohoto oddílu pokles o 4,3 %.

Dovoz různých průmyslových výrobků dosáhl na 11 038 milionů rupií, což představuje nárůst o 2,2 % oproti roku 2008.

4.4.3 Hlavní dodavatelské země

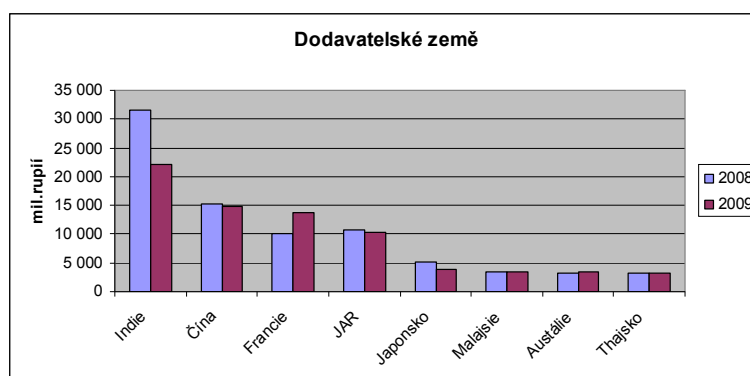
Hlavním dodavatelem Mauritiu je asijský kontinent, v průběhu roku 2009 dovoz z této oblasti činil 58 884 milionů rupií, což představuje podíl 49,8 % z celkového dovozu.

Tabulka 23 – Hlavní dodavatelské země Mauritiu (v milionech rupií)

Dodavatelské země	rok 2008	rok 2009
Indie	31 699	22 152
Čína	15 288	14 908
Francie	10 159	13 800
JAR	10 723	10 237
Japonsko	5 221	3 823
Malajsie	3 422	3 425
Austrálie	3 201	3 344
Thajsko	3 122	3 120

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Na Mauritius dovážejí především tyto země (podíly z celkového dovozu do země): Indie (18,7 %), Čína (12,6 %), Francie (11,7 %), Jihoafrická republika (8,7 %), Japonsko (3,2 %), Malajsie (2,9 %), Austrálie (2,8 %) a Thajsko (2,6 %). [26]

Obrázek 4: Hlavní dodavatelské země

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

4.5 Obchod s regionálními organizacemi

Mauritius je členem několika regionálních uskupení. Jedná se zejména o Společný trh pro východní a jižní Afriku (COMESA), Společenství pro rozvoj jihoafrického regionu (SADC), Sdružení pobřežních států Indického oceánu pro regionální spolupráci (IOR-ARC) a Komise Indického oceánu (IOC). [16]

Celkový vývoz do zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (ACP) v průběhu roku 2009 činil 8 061 milionů rupií, proti dovozu, který vykázal hodnotu 13 590 milionů. Schodek obchodní bilance se zeměmi ACP nabyl hodnoty 5 529 milionů rupií.

V roce 2009 vývoz do zemí COMESA dosáhl 4 997 milionů rupií, zatímco dovozy z těchto zemí činily 3 319 milionů rupií, což má za následek kladnou obchodní bilanci, jejíž saldo činilo 1 678 milionů rupií pro Mauritius. Hlavním kupujícím s podílem 72,2 % se stal Madagaskar. Hlavními produkty vyváženými na Madagaskar se byly přípravky používané k výživě zvířat, dále produkty z příze a z mykané vlny.

Hlavními dodavateli Mauritiu ze zemí COMESA byli: Keňa (32,0 %), Egypt (25,1 %), Madagaskar (16,4 %) a Svazijsko (9,2 %). Dodávky z Keni se skládaly především z cigaret, zatímco močovina, železné tyče, čisticí prostředky a tavené sýry byly hlavními komoditami dováženými z Egypta. Potravinové polotovary a zipy byly hlavními produkty dodávanými ze Svazijska.

Tabulka 24 – Obchod s regionálními organizacemi

Regionální uskupení	rok 2008		rok 2009	
	Dovoz (CIF)	Vývoz (FOB)	Dovoz (CIF)	Vývoz (FOB)
ACP	15 519 461	7 519 485	13 589 864	8 061 247
COMESA	4 169 109	4 928 057	3 319 341	4 997 033
SADC	12 232 380	6 615 338	11 984 993	2 921 897

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Obchod se zeměmi SADC za rok 2009 vykázal deficit 4 571 milionů rupií, který vyplývá z dovozu v hodnotě 11 985 milionů rupií a z vývozu v hodnotě 7 414 milionů rupií. Hlavním dodavatelem byla Jižní Afrika s procentuálním podílem 85,4 % a hlavním odběratelem se stal Madagaskar s podílem 48,6 %, který byl následován Jihoafrickou republikou s 35,0 %. [26, 27]

5. Srovnání Mauritiu s vybranými africkými státy

5.1 Somálsko

5.1.1 Základní informace

Somálská republika se nachází ve východní Africe na Somálském poloostrově. Rozloha státu je 637 657 km². Poslední sčítání lidu proběhlo v roce 1975, CIA Factbook odhaduje, že v Somálsku žije 9 832 017 obyvatel. Sčítání lidu je v současnosti velmi nesnadné, jednak asi 60 % obyvatelstva vede kočovný život a jednak je zde velký počet uprchlíků v důsledku neustálých válek klanů obývajících Somálsko. [2, 28]

5.1.2 Historie a současná situace

Somálsko dosáhlo nezávislosti v roce 1960, dříve bylo rozděleno na britskou a italskou část. V roce 1969 došlo k vojenskému převratu pod vedením generála Maxameda Siyaada Barre. Tento diktátor vedl zemi k socialismu. Od prohrané války s Etiopií v roce 1978 rostla nespokojenost s vládou S.Barre, začaly vznikat různé opoziční skupiny a celé Somálsko postupně upadalo do občanské války. Tato situace vyvrcholila v roce 1991, kdy byl svrhnut generál Barre a jeho vláda.

Jedna z hlavních opozičních sil vyhlásila svého představitele prezidentem. Ostatní představitelé opozice s tím však nesouhlasili, a proto se Somálsko dodnes nevymanilo ze stavu občanské války. V roce 1991 se navíc severní (dříve britská) část Somálska odtrhla a vyhlásila samostatný stát, tzv. Somaliland. Území je politicky stabilní, ale jeho nezávislost nikdy nebyla mezinárodně uznána.

Nepokoje v zemi dosáhly takových rozměrů, že se v roce 1992 do situace zapojila OSN, která se rozhodla pro vojenský zásah. Situace však se však nezlepšila, a tak byly mezinárodní síly po několika letech snažení staženy.

V roce 1998 bylo odtrženo další území, zvané Puntland. Na rozdíl od Somalilandu vyhlásilo jen dočasnou nezávislost a v úmyslu je vrátit se zpět jako autonomní území, až bude fungovat centrální vláda.

V současnosti je v Somálsku přechodný typ vlády známý jako prozatímní federální vláda (TFG). TFG byla založena v říjnu roku 2004 s 5letým mandátem a měla vést k vytvoření stálé vlády po volbách v roce 2009. Od 31. ledna 2009 je prozatímním federálním prezidentem Sheikh Sharif Sheikh Ahmed. Prozatímní vládě byl mandát prodloužen o další dva roky, tedy až do roku 2011. V současné době není v platnosti žádná Ústava. Předpokládá se však, že jako základ pro budoucí Ústavu Somálska bude sloužit Přechodná federální listina z roku 2004. [5, 10]

Vzhledem k situaci, která v Somálsku panuje, neexistují v zemi žádné politické strany. Společnost je rozdělena do klanů a pod-klanů, které ovládají jednotlivá území. Hlavními klany jsou Daarood, Hawiye, Dir a Murile. [10]

5.1.3 Obyvatelstvo

Zdravotní péče v Somálsku je na velmi nízké úrovni. Novorozenecká úmrtnost dosahuje téměř 11 %, zatímco na Mauritiu se pohybuje okolo hodnoty 1,2 %. I v porovnání průměrné délky života (Somálsko 49,63 roku a Mauritius 74 let) je jasné, že na Mauritiu je zdravotní péče opravdu kvalitnější.

V porovnání s ostatními africkými státy je v Somálsku nízká rozšířenost viru HIV. Je nakaženo jen 0,5 % populace a Somálsko se tak řadí na 76. místo ve světovém srovnání. 36. příčku ve světovém srovnání v tomto ohledu obsadil Mauritius, kde je 1,7 % nakaženého obyvatelstva. [28]

5.1.4 Ekonomika

Somálsko patří mezi nejchudší země světa, nemá efektivní vládní správu a ekonomika je zdevastovaná dlouholetou občanskou válkou.

V následující tabulce je možné sledovat vývoj HDP (parita kupní síly) v letech 2007–2009 u obou srovnávaných zemí. Somálsko se v roce 2009 s hodnotou 5 731 milionů dolarů dostalo na 155. místo a Mauritius s číslem 14 820 milionů dolarů na 133. místo ve světovém srovnání podle dosaženého HDP (PPP). Ačkoliv má Somálsko asi 9,5krát více obyvatel, nemá zdaleka takové výsledky jako Mauritius.

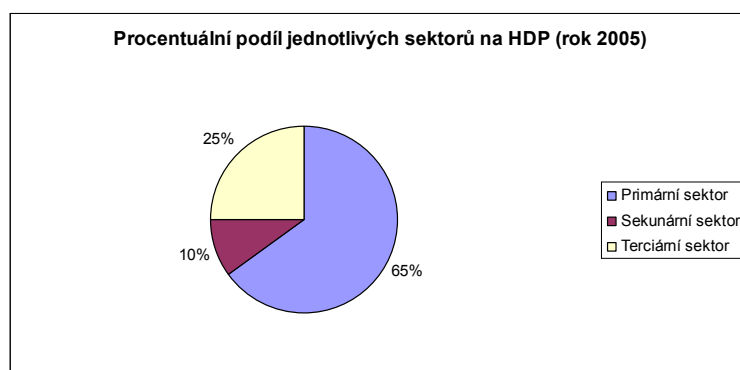
Pokud jde o HDP na obyvatele (PPP), je mezi oběma zeměmi propastný rozdíl. Somálské hodnoty nejsou známy přesně, ale odhaduje se, že Somálsko dosahuje stále stejně vysokých hodnot - okolo 600 dolarů na hlavu (224. příčka ve světovém srovnání). Mezitím co na Mauritiu dochází ke každoročnímu zlepšení v řádu stovek dolarů a výsledek za rok 2009 (12 400 dolarů) ho řadí na 91.místo světa.

Tabulka 25 – Srovnání HDP Somálsko a Mauritius

Hrubý domácí produkt	Jednotka	Somálsko			Mauritius		
		rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2007	rok 2008	rok 2009
HDP (PPP)	v mil.USD	5 450	5 589	5 731	15 900	15 580	14 820
HDP na hlavu (PPP)	v USD	600	600	600	11 700	12 200	12 400
HDP – tempo růstu	v %	2,6	2,6	2,6	5,5	5,1	2,1

Zdroj: vlastní zpracování dle [28] a [30]

Somálsko prošlo naprosto odlišným vývojem než Mauritius, je to znát v mnoha ohledech. I tvorba HDP jednotlivými sektory je téměř opačná. Podle údajů z roku 2005 hlavní část HDP Somálska tvoří primární sektor s 65 %, sekundární sektor zaujímá jen 10% podíl a na terciární sektor připadá 25 % z HDP.

Obrázek 5: Podíl jednotlivých sektorů na HDP, rok 2005 (v procentech)

Zdroj: vlastní zpracování dle [28]

Zemědělství

Jak je možné vydedukovat z předchozího odstavce, zemědělství je nejdůležitějším odvětvím celé ekonomiky. Z důvodu minimálních srážek na severním území Somálska se zemědělská výroba orientuje na jižní část země. Hlavními položkami produkce jsou banány (pro jejich pěstování se používá moderních strojů a zavlažovacích systémů), kukuřice, rýže a fazole. Dalšími významnými komoditami jsou kůže, ryby a dřevěné uhlí. Jako nejdůležitější zdroj příjmů se jeví pastevectví – velbloudi, skot, ovce a kozy.

Pokud jde o srovnání zemědělství s Mauritiem, je rozdíl patrný. Na Mauritiu se před zemědělstvím dává přednost jiným oblastem, především službám. Ale i zaměření zemědělství je odlišné, hlavním vývozním artiklem Mauritiu je cukr a cukrová třtina, zatímco pro Somálsko jsou to banány a hospodářská zvířata.

Průmysl

Somálský průmysl se omezuje jen na lehký průmysl, konkrétně jde o zpracování textilu a ryb, výrobu uměleckých předmětů a stavbu menších plavidel. Mauritius se zaměřuje hlavně na zpracovatelský průmysl. Jak je uvedeno v kapitole 2.5.1 – Zpracovatelský sektor, jde především o zpracování cukru a textilu.

Služby

Zatímco na Mauritiu se oboru služeb velmi daří a stále se rozvíjí kupředu, v Somálsku jsou služby jen v minimální míře. Jsou omezeny na maloobchodní činnost a bankovníctví. Je pravdou, že na Mauritiu je rozvoj služeb přímo žádoucí pro další rozmach nejen v oblasti turismu, zatímco do Somálska se za současné situace nesjíždějí turisté, nýbrž pracovníci humanitární a rozvojové pomoci.

Rozvojová pomoc

Protože Mauritius prosperuje a dosahuje skvělých ekonomických výsledků, za poslední léta žádnou rozvojovou pomoc nezískal. V Somálsku je situace opačná a je žádoucí,

aby země zahraniční pomoc získávala i nadále. Hlavními donorskými zeměmi jsou EU a USA.

Rozvojové programy se starají hlavně o strategii chovu dobytka. Projekty Evropské unie zahrnují následující oblasti: obnova a rozvoj společnosti, obnova venkova a základní zdravotnická péče. [11, 28]

5.2 Jihoafrická republika

5.2.1 Základní informace

Jihoafrická republika je jedním z největších států na území Afriky. Jak napovídá název státu, nachází se na jižním cípu tohoto světadílu. Celková rozloha činí 1 219 090 km². Jihoafrická republika je kulturně rozmanitá země, kde se mísí tradice různých národů. Celkem 49 052 489 obyvatel používá 11 úředních jazyků. [29, 30]

5.2.2 Historie a současná situace

Podobně jako Mauritius ovládala v 17. století Východoindická společnost i Jihoafrickou republiku. Až po vyhlášení bankrotu této společnosti (rok 1796) se vlády nad JAR ujali Britové. Británie roku 1833 zrušila otroctví. Konečného ovládnutí oblasti dosáhli Britové až po búrských válkách v roce 1902. 31. května 1910 byly sloučeny všechny provincie v Jihoafrickou unii a staly se britským dominiem. V roce 1948 zavedla *Národní strana* oficiální státní politiku zvanou apartheid, která zvýhodňovala přistěhovalce nad domorodým obyvatelstvem. 31. května 1961 získává území nezávislost na Británii a mění se na Jihoafrickou republiku. Apartheid však zůstává dál funkční.

V 80. letech se zvýšil tlak ze strany mezinárodního společenství, a tak byla Jihoafrická vláda nucena provést zmírnění politiky apartheidu a určité reformy. Jednou z nejdůležitějších reforem byla změna Ústavy. Ta měla zaručit účast v parlamentu i obyvatelům, kteří do té doby neměli žádná politická práva. Nešlo však o poskytnutí určitého podílu na moci, nýbrž o pokus o uklidnění mezinárodní situace.

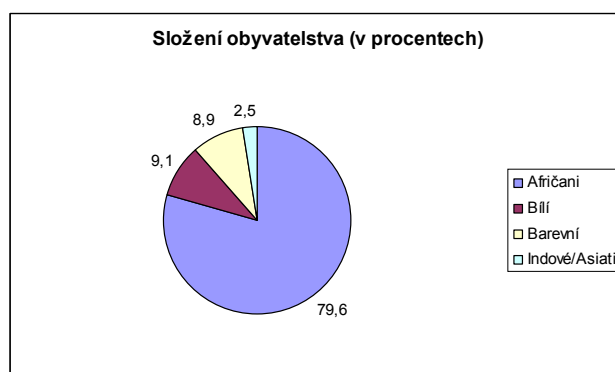
V následujících letech se pořádaly masové demonstrace, při kterých o život přišly tisíce lidí. Změna nastala v 90. letech, kdy byl do funkce prezidenta zvolen Frederik Willem de Klerk. Ten ihned po nastoupení do úřadu zrušil většinu apartheidských zákonů, nechal z vězení propustit Nelsona Mandelu (uvězněného od roku 1964) a souhlasil s konáním všeobecných voleb. V nich v roce 2004 zvítězil Nelson Mandela. S jeho nástupem do funkce prezidenta byl z Jihoafrické republiky apartheid definitivně odstraněn.

Po zrušení apartheidu se Jihoafrická republika snažila pro své občany vyřešit důstojné bydlení, lepší vzdělání a zdravotní péči. V dubnu 2009 vyhrál volby Africký národní kongres (ANC) a prezidentem se stal Jakob Zuma. [6, 7, 29, 30]

5.2.3 Obyvatelstvo

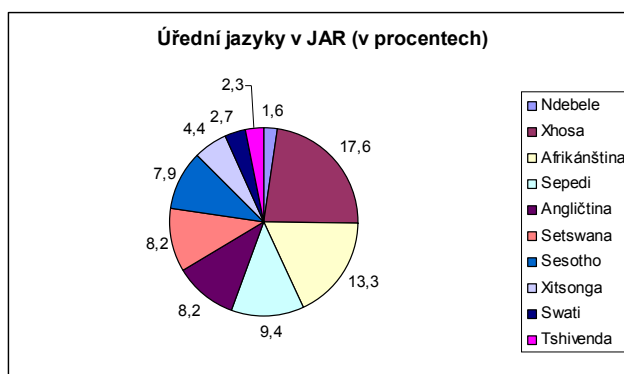
S počtem 49 052 489 obyvatel se Jihoafrická republika řadí na 4. místo na celém světě. Rozlohou i počtem obyvatel Jihoafrická republika Mauritius mnohonásobně převyšuje. Samotná Pretoria (hlavní město JAR) čítá zhruba o milion více obyvatel než Mauritius.

Pestrost obyvatelstva mají obě země společné. Populace se v podstatě skládá z mnoha národů. V Jihoafrické republice společně žijí domorodci (Afričané), evropští přistěhovalci (bílí, Afrikánci), míšenci domorodých obyvatel a přistěhovalců (barevní) a přistěhovalci z Asie. Z toho plyne, že i barva pleti populace je různá – od ebenové do opálené růžové.

Obrázek 6: Složení obyvatelstva
Zdroj: vlastní zpracování dle [32]

Takto pestré obyvatelstvo používá mnoho jazyků. 11 z nich je úředně uznávaných. Ačkoliv je angličtina až 5. nejpoužívanějším jazykem, její znalost se považuje za všeobecné vzdělání.

Obrázek 7: Úřední jazyky v Jihoafrické republice
Zdroj: vlastní zpracování dle [32]

Ministerstvo zahraničního obchodu České republiky míní, že zdravotnictví je v Jihoafrické republice na poměrně vysoké úrovni. Nicméně i přesto je úmrtnost narozených dětí téměř 4,5 %, oproti 1,2 % na Mauritiu. Průměrná délka života v Jihoafrické republice činí 48,98 roku, čímž se řadí až 224. místo ve světovém srovnání. Je nutné podotknout, že toto číslo je ovlivněno i počtem zemřelých v důsledku nakažení virem HIV. Tímto virem je v Jihoafrické republice nakaženo 18,1 % obyvatelstva (5,7 milionu), což je výsledek více jak desetinásobný než na Mauritiu, kde je nakažených 1,7 % populace (13 tisíc). Pro JAR by mělo být alarmující, že drží světové prvenství v počtu zemřelých na nemoc AIDS, v roce 2007 se toto číslo vyšplhalo na 350 tisíc. [29, 30]

5.2.4 Ekonomika

Ačkoliv se Jihoafrická republika na tvorbě celosvětového HDP podílí pouze 0,5 %, pro Afriku je ze všech zemí regionu ekonomicky nejvýznamnější. Přestože Jihoafrická republika zaujímá pouze 4 % plochy a tvoří 6 % populace celé Afriky, připadá na ni 23 % kontinentálního HDP.

Jihoafrická republika je často charakterizována jako motor rozvoje celého kontinentu. Světová banka a Mezinárodní měnový fond věří, že růst jihoafrické ekonomiky o 1 % se odrazí na ekonomickém růstu zbytku Afriky o 0,5 až 0,75 %. Jihoafrická republika jde

ostatním africkým zemím příkladem v: mezinárodním obchodu, dobré vládě a vedoucí úlohou v politických a ekonomických iniciativách celého kontinentu. Mimo jiné poskytuje africkým zemím transfer technologií a investice. Podle MZV ČR v roce 2002 Jihoafrická republika investovala hlavně do těchto zemí: Mosambik, Mauritius, Lesotho, Namíbie a Svazijsko.

Tabulka 26 – Srovnání HDP Jihoafrická republika a Mauritius

Hrubý domácí produkt	Jednotka	Jihoafrická republika			Mauritius		
		rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2007	rok 2008	rok 2009
HDP (PPP)	v mil.USD	486 200	504 200	495 100	15 900	15 580	14 820
HDP na hlavu (PPP)	v USD	10 100	10 300	10 100	11 700	12 200	12 400
HDP – tempo růstu	v %	5,5	3,7	-1,8	5,5	5,1	2,1

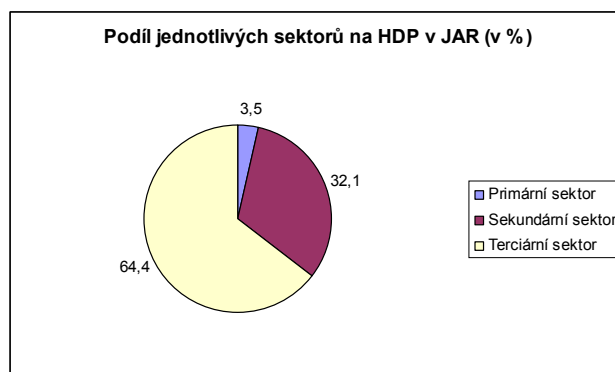
Zdroj: vlastní zpracování dle [29] a [30]

Jihoafrická republika se v roce 2009 se svým hrubým domácím produktem (PPP) ve výši 495 100 milionů dolarů umístila na 26. místě a Mauritius s hodnotou 14 820 milionů dolarů na místě 133. Toto srovnání však není směrodatné, jelikož rozloha i velikost populace Jihoafrické republiky je několikanásobná. Správnou vypovídací hodnotu má velikost HDP na obyvatele (PPP). V tomto srovnání vede Mauritius, který v roce 2009 převyšoval jihoafrický HDP na hlavu (PPP) o 2 300 dolarů. Mauritius dosáhl hodnoty 12 400 dolarů a umístil se tak na 91. příčce světového srovnání, zatímco Jihoafrická republika se v tomto ohledu umístila na 107. místě s hodnotou 10 100 dolarů.

Je zajímavé sledovat, jak zapůsobila světová krize na tempo růstu HDP u obou zemí. V roce 2007 růst HDP shodně dosáhl 5,5 %. Následující dva roky už se obě tempa růstu snižovala, mauritijské zůstalo v kladných hodnotách (5,1 % a 2,1 %), v Jihoafrické republice v roce 2008 dosáhlo hodnoty 3,7 % a v roce 2009 se propadlo na -1,8 %.

Vývoj mauritijské a jihoafrické ekonomiky je podobný. I u poměru jednotlivých sektorů na tvorbě HDP lze pozorovat obdobu. Primární sektor Jihoafrické republiky zaujímá 3,5 %, mauritijský 4,3 %. Sekundární sektor má podíl 32,1 % v JAR a 28,4 % na Mauritiu. V obou státech dominuje terciární sektor, jihoafrický se 64,4 % a mauritijský se 73,3 %.

[29, 30]

Obrázek 8: Podíl jednotlivých sektorů na jihoafrickém HDP

Zdroj: vlastní zpracování dle [29]

Zemědělství

Jihoafrická republika se rozkládá v několika podnebných pásmech, proto může pěstovat plodiny tropického, subtropického i mírného pásma. Mauritijské zemědělství je zaměřeno na cukr a potravinářské plodiny jako jsou brambory, rajčata a banány. Významnými plodinami pro JAR jsou obilniny, vinná réva a ananasy. U obou států je důležitá produkce cukru (JAR je 10. na světě v produkci cukru) a banánů. Pokud jde o živočišné produkty, v JAR se produkuje drůbež, hovězí, vepřové a skopové maso. Důležitým produktem je i pštrosí maso (80 % z celosvětové produkce) a vlna. Zatímco na Mauritiu v živočišné sféře dominuje drůbež.

Jak už je uvedeno výše, v obou státech zaujímá primární sektor podíl na HDP menší než je 5 % a pro stát je důležitější sektor sekundární a terciární. [12]

Průmysl

Průmysl Jihoafrické republiky je na rozdíl od Mauritiu vyvinutý ve více odvětvích. Na Mauritiu se zpracovává především cukr a textil. Zatímco v JAR textilní, oděvní a kožedělný průmysl v posledních letech spíše stagnuje. Je to zejména kvůli zmenšení poptávky z důvodu zaplavení trhu levnějšími produkty z asijských zemí.

V Jihoafrické republice se naopak velmi dobře daří v průmyslu ocele a zpracování kovů, spolu s průmyslem chemických a petrochemickým a jako třetí nejvýznamnější odvětví se jeví průmysl potravinářský. Z těchto odvětví se na Mauritiu prosazuje jen sektor potravin.

V posledních letech se nejrychleji rozvíjel automobilový průmysl (který vyrábí především pro zahraniční trhy), tradičním odvětvím je těžební průmysl spojený se značným nerostným bohatstvím JAR. Dále se rozvíjí průmysl ICT, na Mauritiu je obdobná situace, tam tento obor zažívá rozmach několik posledních let. [12, 30]

Služby

Terciární sektor má 64,4 % podíl na tvorbě jihoafrického HDP. Na Mauritiu je poměr tohoto sektoru o 5,1 % vyšší. To značí, že v obou státech jsou služby velice dobře rozvinuté.

Nejvyšší podíl na tvorbě terciárního sektoru v JAR mají bankovní a finanční služby. Finanční sektor má úroveň srovnatelnou se světovým standardem. Tradičně silné postavení mají i vládní služby. Na Mauritiu jsou tyto sektory taky velice důležité, ale nejvýznamnější postavení má turismus, který v Jihoafrické republice zaostává. Je to z důvodu zvýšené kriminality, turisticky atraktivní zatím zůstávají jen národní parky, východní pobřeží státu a hlavně Kapské město.

Jihoafrická vláda věří, že pokud bude turistům zajištěna větší bezpečnost, cestovnímu ruchu i ostatním službám to zajistí příliv investic. [12]

6. Závěr

Účelem této bakalářské práce bylo shrnout a zhodnotit celkový vývoj státu Mauritius. Nejdříve jsem se věnovala historii státu. Zjistila jsem, že minulost této země je velice pestrá. Jako první na tomto ostrově přistáli portugalské a arabské námořníky, kteří však ostrov využívali jen jako místo k odpočinku na cestě do Indie. První osídlení ostrova tak připadá Holanďanům, po jejich odchodu se území ujali Francouzi, zhruba o sto let později si toto teritorium vydobyli Britové. Každý z národů, který Mauritius alespoň nějakou dobu obýval, zde po sobě zanechal známky svého působení, např. jazyk (Francouzi), kvalitní infrastruktura a golfové hřiště (Britové).

Tímto vývojem a pohybem populace vznikla na Mauritiu rasově pestrá společnost bohatá na rozličné kultury a tradice. Počet zapsaných studentů k pomaturitnímu studiu stále stoupá, obyvatelstvo evidentně jeví zájem o vyšší vzdělání. S postupem času se zvyšuje zaměstnanost a to hlavně v rozvíjejícím se terciárním sektoru.

Mauritius se podle indexu lidského rozvoje řadí na 67. místo ze 173. srovnávaných ekonomik. Stát se v posledních letech zapojil do komplexního programu reform, které mu mají umožnit další rozvoj ekonomiky i expandování do celého světa. Chce se stát prosperující a konkurenceschopnou společností, špičkovým střediskem v oblasti zdravotnictví a v neposlední řadě ekologicky vyrovnaným hospodářstvím.

Tempo růstu hrubého domácího produktu je stále v kladných číslech, z toho vyplývá, že HDP rok od roku roste. V roce 2008 se HDP na obyvatele vyjádřený paritou kupní síly poprvé přehoupl přes 12 000 dolarů. Mauritijská ekonomika už dávno není závislá na produkci cukru, nyní dominuje v terciárním sektoru, který zaujímá 70,5 % hrubého domácího produktu. V tomto sektoru je důležité hlavně odvětví cestovního ruchu, finančního zprostředkování a informačních a komunikačních technologií.

Světová banka oceňuje mauritijskou správu a podporuje ji v konaných reformách. Ve státě se rozšiřují investiční možnosti spolu s nově vznikajícími sektory, které se zaměřují především na telekomunikaci, životní prostředí, obnovitelné zdroje energie a výtvarný průmysl.

Z výsledků zahraničního obchodu v letech 1985–2009 vyplývá, že se Mauritiu daří i v tomto směru. ZO v daném období nabylo několikanásobné hodnoty. Bilance zahraničního obchodu vždy nabývala záporných hodnot a nezměnilo se to ani v roce 2009. Hlavními vývozními artikly se v roce 2009 staly různé průmyslové výrobky, oděvy a oděvní doplňky a potraviny spolu s živými zvířaty. Hlavním mauritijským odběratelem zůstalo Spojené království se 27% podílem na celkovém vývozu. Nejdůležitějšími dovozními produkty se staly: stroje a dopravní prostředky, výrobky tříděné podle materiálu a paliva a maziva. Indie s podílem 18,7 % na celkovém importu zůstala hlavním dovozcem.

Mauritius je členem mnoha regionálních uskupení. Obchoduje především se skupinou ACP, SADC a COMESA.

Pro srovnání s Mauritiem jsem vybrala Somálsko a Jihoafrickou republiku. Obě tyto země mají problémy, které je brzdí v kvalitním ekonomickém vývoji. Pro Somálsko je důležité nejprve zajistit stabilní stát s existující vládou, vymýtit pirátství a poté se může zaměřit na podporu obyvatelstva, hospodářství a zahraničního obchodu. U Jihoafrické republiky jsou ekonomické výsledky uspokojivé. I přesto má stát své problémy: značný výskyt viru HIV a velká kriminalita. Pro JAR by mělo být prioritou vymýtit nemoc AIDS a snížit kriminalitu, která zbytečně brzdí rozvoj cestovního ruchu. Potom může ekonomika státu dosahovat lepších výsledků.

Zdá se, že mauritijské nasazení je vysoké a do budoucna má země velké plány ohledně své ekonomiky i zahraničního obchodu. Proto se bude snažit, aby ji následky světové recese poznamenaly co nejméně a pokud se to dá, aby z nich těžila.

Seznam použité literatury

Bibliografie

Tištěné monografie

- [1] LAUNER, C. Lexikon zemí, svazek 6 - Afrika na jih od Sahary, Madagaskar. 1. české vydání. Praha: GeoCenter International, 2003. ISBN 3-575-11789-6
- [2] WRIGHT, C. Mauritius. First edition. Harrisburg: Stackpole Books, Newton Abbot: David & Charles, 1974. 179s. ISBN 0811709949

Internetové zdroje

- [3] Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mapa_Mauricia.png>
- [4] Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Mauritius>>
- [5] Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Som%C3%A1lsko>>
- [6] Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jihoafrick%C3%A1_republika>
- [7] Wikipedie, otevřená encyklopedie [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Apartheid>>
- [8] Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Oficiální portál pro podnikání a export [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/mauricius-zakladni-informace-o-teritoriu/1/1001459/>>

- [9] Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Oficiální portál pro podnikání a export [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/somalsko-zakladni-informace-o-teritoriu/1/1001361/>>
- [10] Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Oficiální portál pro podnikání a export [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/somalsko-vnitropoliticka-charakteristika/2/1001361/>>
- [11] Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Oficiální portál pro podnikání a export [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/somalsko-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1001361/>>
- [12] Ministerstvo zahraničních věcí 2010, Oficiální portál pro podnikání a export [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/jihoafricka-republika-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1001053/>>
- [13] Republika Mauritius [online].[cit.2009-11-19]. Dostupné z WWW:
<<http://www.gov.mu/portal/site/abtmmtius/menuitem.163fea3f13ca22984d57241079b521ca/>>
- [14] Republika Mauritius [online].[cit.2009-11-19]. Dostupné z WWW:
<<http://www.gov.mu/portal/site/abtmmtius/menuitem.ba207ccf347122984d57241079b521ca/>>
- [15] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_figures.aspx>
- [16] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW:
<http://www.gov.mu/portal/site/Mainhomepage/menuitem.29bf0f6b70af651c56691210c1408a0c/?content_id=c637d575d1a88010VgnVCM100000ca6a12acRCRD>

- [17] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_review_introduction.aspx>
- [18] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_review_agriculture_sugar.aspx>
- [19] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_review_agriculture_nonsugar.aspx>
- [20] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_review_manufacturing.aspx>
- [21] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_review_hotels.aspx>
- [22] Mauritijská obchodní a průmyslová komora [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mcci.org/economy_review_ict.aspx>
- [23] Mauritijské obchodní příležitosti [online].[cit.2009-11-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.investmauritius.com/Emerging1.aspx>>
- [24] Mauritijské obchodní příležitosti [online].[cit.2009-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.investmauritius.com/DB10.aspx>>
- [25] Republika Mauritius [online].[cit.2009-11-19]. Dostupné z WWW: <http://www.gov.mu/portal/site/Mainhomepage/menuitem.29bf0f6b70af651c56691210c1408a0c/?content_id=c637d575d1a88010VgnVCM100000ca6a12acRCRD>
- [26] Hlavní statistická kancelář, Ministerstvo financí a ekonomiky Mauritius [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.gov.mu/portal/goc/cso/ei812/intro.doc>>
- [27] Hlavní statistická kancelář, Ministerstvo financí a ekonomiky Mauritius [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.gov.mu/portal/goc/cso/ei812/toc.htm>>
- [28] CIA Factbook [online].[cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/so.html>>

- [29] CIA Factbook [online].[cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sf.html>>
- [30] CIA Factbook [online].[cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mp.html>>
- [31] Informační portál Jihoafrické republiky [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.southafrica.info/business/economy/auto-200410.htm>>
- [32] Informační portál Jihoafrické republiky [online].[cit.2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.southafrica.info/about/people/population.htm>>
- [33] Světová banka [online].[cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<http://data.worldbank.org/about/country-classifications/country-and-lending-groups&prev=/>>